Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 94. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 20-го ТРАВНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 20, 1983 No. 94. VOL. XC.

ВЛАДИКИ УКЦЕРКВИ В ЗСА ВВІЙШЛИ ДО ПОЧЕСНОГО ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ

Филядельфія, Па. — Крайовий Громадський Комітет для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні повідомляє, що Владика Василь Лостен, єпископ Стемфордської єпархії, Владика Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, єпископ єпархії імени св. Отця Миколая, та Владика-помічник Роберт Москаль дали свою згоду стати членами Почесної Президії Крайового Громадського Комітету в ЗСА.

Екзекутива Громадського Крайового Комітету сердечно привітала Владик Української Католицької Церкви в ЗСА як своїх почесних членів.

Як відомо, до Президії належить також Архиєпископ-Митрополит Стефан Сулик.

Перша етнокультурна асамблея Манітоби закінчила свої наради

Вінніпег, Ман. — Тут, в неділю, 24-го квітня ц.р., закінчила свої наради Перша етнокультурна асамблея Манітоби, в якій взяли участь представники 42-ох етнічних груп Манітоби, які покликали до життя Міжкультурну раду Манітоби.

Біля 300 представників цих груп схвалили низку резолюцій, заслухали звіт Тимчасового зв'язкового комітету в справах багатокультурности та висловились відносно проєкту закону в справі Міжкультурної ради Манітоби. В триденних нарадах, які відбувались в Норт Стар готелі, взяв участь Євген Костира, міністер культурних справ Манітоби та історичних ресурсів. Він виголосив вступне слово в першому дні конференції, як теж закрив її окремою промовою, в якій висловив признання делегатам за їхній вклад в розбудову етнокультурности Канади та створення постійного дорадчого тіла для уряду Манітоби в справах багатокультурности. В другому дні нарад промовляв прем'єр Манітоби Говард Полі.

Міжкультурна рада Манітоби складається по одному представникові від кожної етнокультурної групи в провінції. Ці виборні представники становитимуть враз з 20-ма номінованими представниками уряду Манітоби постійну Міжкультурну раду Манітоби.

В цій Першій етнокультурній асамблеї Манітоби українці записались дуже численно — 80 делегатів — та участю не тільки в пленарних нарадах, але також в п'ятьох комісіях, які працювали в часі нарад. Вони також відбули два свої кокуси та вибрали своїх представників до Міжкультурної ради Манітоби. З трьох висунених делегатів на двoрічну каденцію на постійного представника вибрано д-ра Лева Милоського, а його заступником проф. Романа Єренюка.

Д-р Л. Милоський є головою Ради директорів Манітобського університету в двох каденціях, активний в системі двомовного шкільництва Манітоби, колишній президент Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців. Проф. Р. Єренюк є деканом студій Колегії св. Андрея, членом Контрольної комісії Шевченківської Фундації та активним в організації батьків й учителів в ділянці двомовного шкільництва.

З сімох округ Манітоби, які теж вибирали своїх представників до Міжкультурної ради Манітоби, з українських представників були вибрані: М. Андрейчук з Паркленду (Дофинська округа), Б. Матійовський з міжозерної полоси, та Моррис Ковальчук з полудневосхідньої полоси. Всі троє представники мають довшу історію своєї суспільної праці: М. Андрейчук бере активну участь в Національному Фестивалі, Б. Матійовський — в суспільній праці в Брендоні та Гімлі, знову М. Ковальчук позначився своєю активністю серед організацій українського учительства Манітоби.

Перша Міжкультурна рада Манітоби буде скликана в червні ц.р.; наступна етнокультурна асамблея Манітоби відбудеться згідно зі статутом щойно в 1985 році.

Д-р І. Гвозда переобраний на голову Округи УНС Сиракюзи-Ютика

Сиракюзи, Н.Й. — У залі Українського Народного Дому в Сиракюзах у неділю, 10-го квітня ц.р., відбулися річні Загальні збори Окружного комітету. Збори відкрив голова Округи д-р Іван Гвозда, який привітав головного радного Володимира Кваса, обласного організатора Василя Оріховського та всіх присутніх. Потім він попросив присутніх вшанувати хвилиною мовчанки пам'ять померлих членів Округи.

Д-р Іван Гвозда

Для переведення Зборів вибрано Президію у складі: о. диякон Орест Ткач — предсідник, і Іван Павлів — секретар. До президії були запрошені: головний радний В. Квас, обласний організатор В. Оріховський, колишній голова Округи, почесний головний радний В. Запаранюк і новий почесний голова Округи Олекса Шмокалюк. Тому що секретар Округи не був присутнім, протокол з минулорічних зборів не прочитано.

Звіт з діяльности Округи подав голова д-р І. Гвозда. Тому що не було касира, ані секретаря Округи, на цьому звіти закінчилися, і предсідник Зборів попросив до слова головного радного В. Кваса.

В. Квас передав привіт від Головної Управи УН Союзу, подяку членам Управи за працю для Союзу. Він підкреслив, що УНС має 83,000 членів; 48 мільйонів долярів майна та потребує співпраці всіх членів, щоб міг виконувати свою велику культурну діяльність. УНС видає „Свободу", англомовний тижневик, місячник для дітей „Веселку" та великі пожертви на наукові й культурно-освітні цілі. Від 1974 до 1981 року УНС видав 655.79 дол. на культурні цілі, крім того, на енциклопедію українознавства — 310,000 дол., на видання книжки про голод 30,000 дол., на стипендії для студентів 45,000 дол., гіпотечні позички по знижених цінах для наших Щерков — на 4,072.000 дол. Члени УНС користають із 10 відсотків знижки на Сою-

(Продовження на ст. 5)

Вашінґтон втручається до внутрішніх справ Польщі, — каже ТАСС

Варшава, Польща. — Совєтське пресове агентство ТАСС інформує з Варшави, що Адміністрація президента Роналда Реґена систематично вмішується до внутрішніх справ Польської Народної Республіки, підтримуючи „ватажків антинародного підпілля і екстремістські угруповання у Польщі". Така інформація ТАСС означає, що „польське антинародне і антидержавне підпілля" існує. Про це обширніше пише партійна польська газета „Трибуна Люду", з якої совєтське агентство „повиривало" потрібні йому гострі цитати для антиамериканської пропаґандивної кампанії.

Згадана польська газета, коментуючи послання Р. Реґена учасникам великої антикомуністичної демонстрації поляків у Вашінґтоні, яких газета називає „антипольськими відщепленцями" пише, що в Польщі „ще тривали першотравневі торжества, під час яких сім мільйонів поляків продемонстрували підтримку соціялістичному розвиткові ПНР, коли американська диверсійна радіостанція „Вільна Европа" спішно почала передавати польською мовою це 'послання' президента ЗСА, у якому він заохочував ватажків антидержавного підпілля і екстремістських угруповань, які намагалися влаштувати провокації та безпорядки на вулицях деяких польських міст".

У посланні Президента „повно вигадок", кажуть польські і совєтські пропаґандисти, пригадуючи при тому своїм читачам, що ЗСА вже понад два роки „проводять у відношенні до ПНР політику економічних санкцій і нав'язують своїм союзникам з НАТО дискримінаційні заходи в міжнародному торговельному обміні". „Трибуна Люду" в кінці своєї нотатки-нападу каже, що Р. Реґен використовує „польське питання для загострення відносин між Сходом і Заходом, намагаючись розмістити в Західній Европі грізну ядерну зброю, націлену також і на польські міста".

Очевидно, „Трибуна Люду" не згадує про 300 совєтських багатоголівкових нуклеарних ракет, націлених на індустріяльні центри Західньої Европи і взагалі про совєтську збройну перевагу.

Цікаві і кінцеві висновки „Трибуни Люду" і ТАСС, які однозгідно і неправдиво твердять, що „у керівника адміністрації (тобто у президента Р. Реґена), яка проводить авантуристичну політику, немає ніякого, тим більше морального, права повчати інші народи, як вони мають поступати і яку політику проводити". Виглядає, що це право має тільки Москва і її підвладні.

І дітей використовують для своєї пропаґанди

Ню Йорк, Н.Й. — Щоденник „Ню Йорк Трібюн", інформуючи своїх читачів про переписку колишнього чільного каґебіста, а тепер генерального секретаря ЦК КПСС Юрія Андропова з американськими школярами у справі „миру і замороження нуклеарної зброї", помістив у своєу виданні з 5-го травня ц.р., редакційну статтю до цієї теми, взявши до уваги зокрема листа 10-річної американської дівчинки Саманти Смит з Менчестеру в Мейні до вже згадуваного совєтського лідера Ю. Андропова, його відповідь і місію совєтського висланника, кореспондента московської телевізії, який запросив С. Смит до Совєтського Союзу на відвідини.

У статті автори „Ню Йорк Трібюн" не радять американській школярці їхати до СССР, не тому, що там станеться їй кривда, „бо кривду вони роблять тільки своїм людям", — пише газета, згадуючи при тому, що С. Смит совєтські пропаґандисти не покажуть численних концтаборів, робітників-невільників на будовах газопроводу із Сибіру до Західньої Европи, чи вояцьких касарень, де вишколюють молодь для чергових загарбницьких „походів" СССР, подібнихдо інвазії в Афганістані та інших країнах світу. Не побачить вона, чи ті, які будуть її супровідниками, дезінформаційних центрів КҐБ у яких підготовляють численних революціонерів-авантурників, що їх вже завтра пошлють до Ель Сальвадору, Нікараґуа, З'єднаних Стейтів Америки, Европи, Азії чи Африки.

Автори редакційної слушно вказують на одну дуже делікатну деталь у листуванні Ю. Андропова з дітьми на Заході. Він радо відповідає на їхні, часто наївні і щирі листи, але ніколи не дає відповіді організаціям і установам, наприклад Міжнародній Амнестії, які турбуються за долю політичних в'язнів чи дисидентів, засуджених неспівмірно високими карами за їхню діяльність в користь миру і дотримування Гельсінкських угод. Згадують автори також про українського юнака Володимира Половчака, який, не зважаючи на втрату родини, волів залишитися на волі, як жити невільником у тоталітарній совєтській системі.

„Якщо ти поїдеш, — пишуть автори редакційної, — то запитай їх про все, що буде тебе цікавити. Вони дуже часто попадають у злість, або розгублюються, якщо хтось з молоді сумнівається у здобутках жовтневої революції". Згадана газета закінчує свою редакційну порадою для С. Смит, що коли вона повернеться, хай розкаже про свій побут правду, а лекцією хай послужить її проповідник Билли Ґреґем, який не знав коли і що треба промовчати і не вмів розрізнити правди від пропаґанди.

Роман Рудницький виїжджає в турне

Янгставн, Огайо. — Широко відомий піяніст Роман Рудницький, який є також професором музики в Стейтовому університеті в Янгставні, Огайо, вибирається літом цього року на концертове турне, яке буде найдовшим в його кар'єрі.

У турне Р. Рудницький дасть 45 концертів у чотирьох місяцях в Новій Зеляндії, Австралії, Гонк-Конгу і Борнео. Найбільше концертів Р. Рудницький матиме на терені Австралії, бо аж 30, на протязі двох з половиною місяців, в тому кульмінаційною точкою буде його виступ в Сіднеї Опера Гавз та в Тавн Голлі у Мельбурні. Крім того, Рудницький буде грати в усіх більших містах Австралії, як також дасть два концерти спеціяльно для української громади, а це в Сіднею 9-го липня і в Аделяйді 21-го липня. Після перебування в Австралії Роман Рудницький відвідає ще Гонк-Конг, де крім власного концерту він награє програму української музики для тамошнього радіо. В останньому етапі своєї широкої поїздки, яка почнеться виступами в Новій Зеляндії, Р. Рудницький відвідає Борнео і дасть там ряд концертів.

Це широке концертове турне Р. Рудницького триватиме від червня до жовтня 1983 року.

СИРІЯ ВІДКИДАЄ ДОГОВІР

Бейрут, Ливан. — У п'ятницю, 18-го травня, Сирія відкинула заклик президента Роналда Реґена вивести її війська з Ливану і заявила, що вона не прийме американського спеціяльного посланця для обговорення цього питання.

Сирійці, які бльокували, а потім відкривали гороги в зоні їх контролі в північному і східньому Ливані на протязі двох днів, також натякнули, що вони можуть закрити свої кордони з Ливаном, що, як вважають деякі офіційні особи Ливану, може наступити через декілька днів.

У Дамаску сподівалися пресконференції, на якій речники уряду Сирії мали перечислити заходи, які вона вживе у відповідь на підписання у вівторок угоди між Ізраїлем і Ливаном, але вона була відкладена без пояснень. Державне радіо Дамаску повідомило, що з огляду на те, що „деякі ливанці скапітулювали" перед ЗСА та Ізраїлем, Сирія є „зобов'язана взяти безпеку і надійність кордонів у свої руки."

Филип Габіб, спеціяльний американський посланець для допомоги укладення ізраїльсько-ливанського договору, мав намір відвідати Дамаск у четвер, щоб перевірити можливості виведення сирійських військ з Ливану. Але заява сирійського офіційного пресового агентства в середу говорила, що „було вирішено не приймати Габіба в Сирії тому, що ми не маємо про що говорити з ним і тому, що він є найзапекліший вороже наставлений американський дипломат по відношенні до арабів і їх справ".

Перед тим сирійці не були так вороже наставлені проти Габіба і особисто не нападали на нього, вони навіть приймали його разом з державним секретарем Джорджом Шулцем 11 днів тому. Рішення не приймати Габіба вважають ще одною познакою, що сирійці не хочуть, щоб Вашінґтон був посередником у переговорах з Ливаном.

Укщо сирійці рішаться вести переговори з Ливаном про виведення своїх 40,000 військ з долини Бекаа і з північного Ливану — що все ще залишається під великим сумнівом — переговори будуть віч-на-віч, щоб сирійці мали змогу вирвати від Ливану якнайбільше поступок.

Президент Ливану Амін Ґемаєль заявив, що його слабий уряд не має сили вести переговори з Сирією так само, як він не міг виступатяи сам у переговорах з Ізраїлем, а тому він вже звертався до Адміністрації президента Роналда Реґена, щоб Шулц повернувся на Близький Схід і допоміг переконати Сирію покинути Ливан. Але Державний департамент заявив тоді, що покищо немає плянів поїздки Шулца в цей район.

У світі

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ГРЕЦІЇЛ Андреас Папандреу закликав лідерів Балканських країн взяти участь у переговорах про створення балканської зони, вільної від ядерної зброї. Такий крок Папандреу спрямований на задоволення його соціялістичних послідовників і комуністів, але він викликав опір консервативної опозиції та критику ЗСА. Звернення Папендреу було послано минулого тижня в листі до Румунії, Болгарії, Югославії, Туреччини і Албанії. Як відомо, всі ці країни не є однорідні ні політично, ні соціяльно, ні відносно приналежности до союзів країн. Папандреу пропонує спочатку зустріч експертів, а потім конференцію лідерів шістьох названих країн.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ ЖУРНАЛ „Квік", цитуючи джерела розвідки, повідомив, що чотири совєтські „дипломати" опізнані як шпигуни в Західній Німеччині. Речник міністерства внутрішніх справ Ганс-Ґюнтер Ковальскі заявив, що уряд не буде пояснювати статті в журналі, але офіційні особи, близькі до кіл розвідки, підтвердили правильність фактів, поданих у статті. Стаття говорить, що 33-літній Євгеній Шмагін, другий секретар совєтського посольства, 46-літній Віктор Марченко, аташе летунства, та 49-літній Боріс Кожевніков і 37-літній Олег Шевченко, обидва з торговельної місії в Кельні, є совєтськими шпигунами. Офіційні особи західньонімецького уряду говорять, що від 3,000 до 4,000 аґентів з совєтського бльоку працюють в Західній Німеччині.

З ВАТИКАНУ ПОВІДОМИЛИ у вівторок, 17-го травня про плян подорожі Папи Івана Павла II до Польщі. Ватиканські джерела одночасно повідомили, що пляни включають можливість зустрічіч Папи з Лєхом Валенсою, колишнім лідером забороненої профспілки „Солідарність". Одночасне повідомлення про плян подорожі у Ватикані та Варшаві підтверджує факт, що Папа відвідає Польщу 16-23-го червня, не зважаючи на загострення відносин між Католицької Церквою і режимом Ярузельского.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПЕРУАНСЬКОЇ армії у вівторок, 17-го травня, говорить, що сили безпеки вбили 30 маоїстських партизанів у бою в неділю поблизу Куссі в Андах. Повідомлення також говорить, що за останні два тижні щонайменше 58 партизанів-маоїстів були вбиті в провінції Аякучо. У трьох провінціях в горах проголошено надзвичайний стан від минулого року, коли ліві партизани розпочали свою терористичну діяльність проти уряду президента Фернандо Беляунде Террі.

ДАЛЬШЕ НАПРУДЖЕННЯ між комуністичним урядом і католицькою церквою в Польщі було виявлене в гострій перестoрозі головного редактора комуністичного органу проти Католицької Церкви. Згідно з повідомленням західніх кореспондентів, Здзіслав Моравскі, головний редактор „Жиця Варшави" і колишній телевізійний кореспондент у Ватикані, оскаржив польську Католицьку Церкву в „практикуванні подвійної норми моралі". Моравскі пише: „Коли хтось кличе до надання амнестії і в тому самому часі схвалює і навіть інспірує дії проти права — а такі випадки є нам відомі — він тим самим відкидає на довше термін звільнення придержаних і стає представником моральної дволичности".

ЯК ВІДОМО З ПОВІДОМЛЕНЬ, преси і радіо, в Південній Африці вже роками не було дощу. У вівторок, 17-го травня, радіо Бі-Бі-Сі повідомило, що там пройшов перший за 7 років дощ. Інші повідомлення говорять, що вся південна частина Філіппінських островів охоплена страшною посухою, яка завдала великої шкоди сільському господарству цієї країни. Директор бюра рослинної промисловости Філіппін Домінґо Панґанібан сказав, що щорічний сезон дощів, який починається в травні, наступить не скоріше, як у половині червня. За цей час мільйони акрів плодородної землі стануть мертвими. Великої шкоди посуха завдасть також тваринництву.

СССР ЗБІЛЬШУЄ ВІЙСЬКА В АФҐАНІСТАНІ

Ісламабад, Пакистан. — Західні дипломати повідомили в середу, 17-го травня, що перший раз від початку совєтської окупації Афґаністану в грудні 1979 року, совєтський ґарнізон зайняв позиції в північнозахідньому Афґаністані біля кордону з Іраном.

Останні дані розвідки говорять, що совєтський ґарнізон у Гераті є частиною пляну припинити просочування повстанців з сусіднього Ірану. Але дипломати пояснили також, що нема жадних познак, що встановлення ґарнізону пов'язане з погіршенням відносин між СССР та Іраном, який недавно вигнав групу совєтських „дипломатів", обвинувачених у шпигунстві.

Війська ґарнізону в кількості 6,000 вояків були доставлені повітряним шляхом з Совєтського Союзу на збудоване ним летовище в Шінданді, на південь від Герату.

Як відомо, на початку цього місяця великі військові сили совєтської армії та відділи режиму Бабрака Кармаля при сильній підтримці летунства і артилерії провели варварський наступ на опорні пункти повстанців в районі Герату, знищили при тому майже повністю місто Герат і сотні сіл довкруги, вбиваючи тисячі селян, дітей і старців.

Другий такий наступ був проведений на північ від Кабулю, узловж шосейної дороги, яка зв'язує столицю Афґаністану з Совєтським Союзом і по якій ідуть основні транспорти постачання для окупаційних військ.

Дипломати говорять, що тепер в Афґаністані вже є щонайменше 105,000 совєтського війська, крім тих нових 6,000, які розташовані в Гераті.

На весну проходить зміна совєтської окупаційної армії в Афґаністані, а тому важко сказати, скільки військ покинуло країну, а скільки прибуло. Лише після закінчення зміни можна буде визначити точніше число окупантів, у всякому разі воно буде більшим, ніж було перед зміною.

Дипломати говорять, що останні наступи совєтських військ на позиції повстанців і бомбардування мирних сіл і містечок були особливо жорстокими і безпощадними.

В Америці

КОЛИШНІЙ ПОСАДНИК Філядельфії Френк Різзо програв передвибори проти негритянського кандидата Вілсона Ґуда різницею приблизно 44,000 голосів. У вівторок увечері, 17-го травня ц.р., коли вже було підраховано 98 відсотків голосів, Ґуд отримав 312,219 тисяч голосів, а Різзо 270,115 тисяч. Ф. Різзо спершу не визнав перемоги В. Ґуда, але він це напевно зробить пізніше, не маючи іншого виходу, — кажуть спостерігачі і кореспонденти. Прихильники Ґуда наполегливо працювали для перемоги їхнього кандидата, а головно подбали, щоб всі негритяни своєчасно зареєструвалися до голосування. Коли б Ґуд виграв вибори на посадника проти республіканського кандидата, у що ніхто не сумнівається, він увійде до історії, як перший негритянин, посадник четвертого по величині міста в ЗСА.

РЕЧНИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ сільського господарства заявили кореспондентам, що Совєтський Союз прийняв пропозицію президента Роналда Реґена про започаткування нових переговорів у справі підписання довгоречинцевого договору закупу зерна, зокрема пшениці, кукурудзи і сої. Р. Реґен, діючи під сильним тиском традиційно республіканських стейтів, які продукують найбільше пшениці, не мав іншого виходу і мусів шукати компромісової розв'язки у цій справі, хоч особисто він може й не дуже такою пропозицією задоволений, — кажуть економічні спостерігачі. Для багатьох політиків така пропозиція Президента була навіть несподіванкою, бо кілька днів раніше Р. Реґен називав Совєтський Союз „диявольською імперією".

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПОГРОЗИ президента Роналда Реґена, що він накладе вето на законопроєкт про скасування урядового зарядження про примусове стягання 10 відсотків від заощаджень в банках і приватних фінансових інституціях, Палата Репрезентантів, діючи на вимогу переважаючої більшости виборців, одобрила голосами 382 проти 41 цей законопроєкт. Очевидно, така велика більшість конґресменів, які голосували за прийняттям, може також уневажнити президентське вето. Як треба було сподіватися реакція Р. Реґена була неґативною і він критикував в першу чергу банки, які, на його думку, заініціювали широку кампанію в цілій країні.

СНІГОВА БУРЯ ЗНОВУ навістила стейти Колорадо і Вайомінг. В обидвох стейтах випало більше як фут снігу, а вітер, який дув із силою 80 миль на годину, спричинив чимало матеріяльної шкоди, висоту якої є ще тяжко передбачити, бо згадані стейти щойно почали відкопуватись з-під снігу. В багатьох стейтах впала також температура аж до 21 степенів за Фаренгайтом, знищуючи всю городину, весняні посіви, молоді деревця тощо. Найнижчу температуру було зареєстровано у вівторок, 17-го травня, в місцевостях Аламоза в Колорадо і в Маркієтт, Мишиґені.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Про Андропова й його дотеперішні осяги

Майже шість місяців проминуло від часу, коли Юрія Андропова „вибрано" генеральним секретарем КПСС; з того приводу на Заході появилася повінь спекулятивних статтей, аналіз і прогноз. Деякі з тих „віщувань" проповідували гострий курс щодо Заходу; інші знову звертали увагу на економічні „реформи" та піднесення совєтської економіки тощо.

Недавно кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Джан Ф. Бирнс подав цікавий та оригінальний огляд „поступу" в СССР під проводом Андропова.

В першу чергу 69-річний Юрій Андропов-по всіх познаках і відомостях, не цілком здорова людина. Його останні виступи показали, що він кволий — в нього немає рішучости й ініціятиви. Це, звичайно, приписують поганому станові його здоров'я.

У загальному є переконання, що в Політбюрі Андропов не має поважної опозиції, хоч час від часу згадують Константина Черненка як потенціяльного суперника Андропова. Але Черненко теж хворіє і ледве чи має будь-які вигляди на першу ролю в Політбюрі.

Найближчими союзниками Андропова має бути маршал Дімітрій Ф. Устінов, міністер оборони СССР та міністер закордонних справ Андрей А. Ґромико, якого також зроблено першим заступником прем'єр-міністра. Цей новий тріюмвірат нагадує інший тріюмвірат — Хрущова, Булґаніна і Косиґіна.

Хоч сьогодні немає безпосередньої загрози для позиції Андропова, а все ж сторонники Брежнєва крім Черненка, ще досить сильні; між ними: Ґриґорій Романов, голова обласного комітету в Ленінґраді, Дінмухамед А. Кунаєв з Казакстану і Володимир Щербицький, генеральний секретар компартії України.

Назагал, якщо йдеться про реорганізацію економіки СССР Андропов багато зробити не міг, бо затяжка і завелика совєтська бюрократія не легка до керування, тим більше, якщо йдеться про радикальні зміни. Не зважаючи на заповідання і різні директиви Андропов не міг зрушити з місця совєтську заскорузлу бюрократію.

У ділянці закордонної політики Андропов зробив певний, бодай теоретичний поступ, як недавній плян в справі зменшення числа совєтських атомових ракет в Европі, що викликало певне враження у Західній Німеччині. Андропов старається представляти Совєтський Союз як „носія миру" в світі; це він недавно писав десятьлітній американській дівчині в Мейні.

Якщо йдеться про Афганістан, були поголоски, що Андропов носився з думкою забрати совєтські війська з Афганістану, але проти цього виступили „твердолобі", і тому він завернув на давні позиції.

Так виглядає, що за чотири роки совєтської окупації, Москва не змогла знищити опору великого числа афганського населення, і тому понад 100,000 совєтських військ є приковані в Афганістані на довший час.

Дозвіл родині Ващенків вийти з американської амбасади в Москві і також дозвіл Л. Ващенка на виїзд закордон, створили деякі надії на повні полегші для політичних в'язнів та дисидентів, але ці сподівання не виправдалися, бо, як колишній голова КҐБ, Андропов є непримиреним ворогом дисидентів та критиків совєтського режиму.

Хоч економічна статистика виказує певний зріст у деяких секторах господарства, нічого не зроблено в справі інституціональних змін тощо. Плянована децентралізація, про яку говорив Андропов, не рушила цілком з місця з огляду на опір бюрократичних кадрів, що їх має „протеґувати" сам совєтський прем'єр-міністер Ніколай А. Тіхонов.

На закінчення треба сказати, що засоби масової комунікації неправильно писали про буцімто „західні манери" Андропова. Недавно, німецький журнал, „Дер Шпіґель", помістив інтерв'ю з Андроповим, мабуть першим відколи він став головою КПСС, в якому розвіяно деякі вигадки про Андропова. Між іншим, в інтерв'ю сказано що він цілком не захоплений „джазом", що він не п'є скачу, а тільки водку, хіба, правда в цьому, що він говорить по-англійськи і дещо по-німецьки.

На першотравневій параді в Москві, Андропов виглядав, як наскрізь хвора людина, і його адьютанти допомагали йому йти по сходах, коли він виходив на естраду на Червоній Площі.

Сумніви про його хворобу не допомогли Андропову в консолідації його становища й сили, і дальша майбутність совєтського провідництва є під знаком запиту.

Ярослав Стасик

РОБІТНИЧА СИЛА

III.

Чи економія країни при цій системі затиснута з таким безоглядним підходом терору до своїх громадян видержить на довшу мету — те покаже час.

Робітничі спілки в сателітних країнах

Такі країни, як Мадярщина, Чехо-Словаччина та Східня Німеччина залишили в себе колишню систему господарювання, тобто — не пішли на знищення села — творення колгоспів та радгоспів; населення не відчуває браку харчів. Минулі спротиви населення проти комуністичного режиму і впливу Москви в цих країнах заставили режимні уряди у багатьох випадках поступитися; тим самим у цих сателітних країнах соціяльна система є більш поміркована.

Інша ситуація витворилась в Польщі. Величезні закордонні заборгування та мізерна видайність промисловости, що не могла конкурувати супроти західнього світу та його технології, штовхнула країну над провалля економічного банкрутства. Польський нарід з природи відважний і національно свідомий, прагнучи зовсім вийти з-під впливу Москви, одностайно став до боротьби проти свого комуністичного уряду. Стрижнем цієї боротьби стали робітники, зорганізовані в робітничі спілки „Солідарність". Вільна робітнича спілка „Солідарність" дійшла до тієї сили, що побіч домагань соціяльної реформи кинула кличі національної свободи та звільнення від московського впливу. Тому сміло можна твердити, що робітнича спілка „Солідарність", в якій зорганізовано десять мільйонів робітників, змагається за політичні ідеали польського народу.

Цього гону до свободи ні польському комуністичному урядові ні Москві не вдалося досі зліквідувати; ці сили неволі можуть на деякий час придушити рух до свободи у Польщі, але в кінці, скоріше чи пізніше, воля переможе, а робітничі спілки увійдуть до історії польського народу як рушій національного відродження до цілковитого усамостійнення.

Діяспорна Україна і робітничі спілки

Ми, українці, на силу робітничих спілок, їх вагу і впливи на формування цілого життя у світі не звертали належної уваги. Назовні, в політичній діяльності, ми промощували шлях у політику „згори", що потягало за собою більші фінансові витрати. З-часта ми контактувалися з законодавцями, запрошували на наші національні свята на промовців сенаторів, конґресменів чи інших урядових осіб, які на наших святах нічого не говорили про українську справу, а тільки про свої (часто-густо виборчі) інтереси. Українська ж справа їм була чужа і далека. В додатку застановлялися над тим, чи доцільно їм відверто підтримувати наші політичні аспірації, бо тим самим вони набували собі ворогів тут, серед національностей, вороже наставлених до України і українців. Наша інтеліґенція, яка опинилася на поселеннях в тій чи іншій країні і з факту обставин мусіла стати звичайним робітником, чомусь начебто з погордою дивилася на робітника як такого.

Мрією батьків для своїх дітей було, щоб вони вивчилися на інженерів, лікарів, адвокатів, учителів і подібних професіоналістів. Але пильнували батьки, щоб, борони Боже, дитина не йшла в політику, бо це, мовляв, „нестійка праця". Наслідки з цього маємо такі, що в нас є поважний відсоток людей розумової праці, які, осягнувши по дипломі посаду, живуть у добробуті, але в своєму замкненому колі. Тож у нас немає професійних політиків, які б включились у політичне життя даної країни, рівночасно творили б українську політику. Українська інтеліґенція, яка в силу обставин змушена була працювати фізично, робітничими спілками не цікавилась; а звичайний український робітник без належної освіти та без знання мови також не проявляв ніякої діяльности на форумі спілок просто тому, що не знав, як почати та що робити. Так що в системі робітничих спілок, особливо в її провідних колах, українців майже немає.

Над цим явищем нам треба як слід застановитися тим більше, що на наших очах робітничі спілки зі своєю динамічною силою навіть розвалюють режимні уряди, а ще частіше добиваються нових реформ у державних правліннях. Хто знає, чи зриви у московсько-комуністичній імперії не почнуться від робітників через соціяльну несправедливість, при чому наївно виникнуть і національні державні організми. Ми, діяспорна Україна, повинні готуватися до можливости такого зриву і нам слід мати певний вплив у робітничих спілках у світі, щоб наше слово мало вагу в такій ситуації.

Не меншої ваги є справа нашої участи в діяльності робітничих спілок у щоденному житті, бо ми мали б змогу з юнійних становищ проробляти відповідні роботи в користь української справи. Нам слід подумати, чи не доцільно було б створити товариство робітників з його управою на зразок товариств, які ми маємо, інженерів, лікарів, адвокатів, бібліотекарів тощо. Таке товариство, крім координації внутрішньою діяльністю, мало б змогу виступати назовні, а що найважніше — тримати зв'язок з централями робітничих спілок, брати в них участь і домагатися від цих централь такої чи іншої підтримки чи то у відношенні України, чи то нашої етнічної групи в країні нашого поселення.

Багато більше можна зробити в користь української справи через зорганізоване таке товариство українських робітників, визнане юніями, ніж це на перший погляд може нам видаватися.

НАРОДОВБИВСТВО В АФГАНІСТАНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

(В. Л.) Народовбивство — не нове явище в історії комуно-московської імперії і може тому західня, вільна частина світу так мляво реаґує на нові совєтські масакри в поневоленому Афганістані, подібно як вона „реаґувала" на ще жорстокіше народовбивство при допомозі голоду в Україні в 1932-1933 роках, коли то за наказом Йосифа Сталіна московські опричники та їхні доморослі спомагачі нищили субстанцію українського народу — селянство, яке ще довго після закінчення війни і революції ставило чинний спротив окупантам.

Не зважаючи на те, що Москва намагається приховати від зовнішнього світу свої злочинні дії, які сміливо можна назвати ґеноцидом над афганським народом, вістки про цей нелюдський злочин продістаються до різних країн за допомогою нечисленних закордонних представництв у Кабулі чи принагідних кореспондентів та пресових аґентств. Такою вісткою про чергові масакри совєтських військових частин над мирним афганським населенням, було повідомлення Юнайтед Пресс Інтернешенал з Ню Делі в Індії. Нормальна людська уява навіть не може сприйняти тієї злочинної стратегії систематичного нищення вільнолюбного народу тільки тому, що він не звик жити в ярмі і не хоче визнати комуно-московської окупації чи слухатись власного маріонеткового комуністичного уряду, накиненого йому чужою силою при допомозі баґнетів понад стотисячної по зуби озброєної армії.

Згідно з цим повідомленням совєтські бойові літаки в числі понад 50 машин, день і ніч бомбили місто Герат з населенням біля 160,000 осіб, поки ціле місто не лежало в грузах, а населення не було здесятковане. Тільки у цьому одному імперському „рейді" загинуло понад 4,000 цивільних афганців, дуже часто не причетних до визвольної боротьби, або тільки симпатиків Афганського Визвольного Фронту, який поповнюється повстанцями з таборів утікачів у Пакістані і якого ніколи не вдасться зліквідувати совєтським імперіялістам при допомозі джетових літаків, танків, гармат, ракет та іншої вишуканої зброї.

В той сам час коли літаки нищили до решти назване місто, інші совєтські військові частини і допоміжні афганські відділи, підтримувані танками, нищили все, що живе в долині Шомалі у недалекій віддалі від Кабулю, яку совєтське командування вважало „територією" повстанців і „гніздом бандитизму".

Про совєтські масакри в Афганістані вже раніше писали газети на Заході, а політичні аналітики хоч й несміливо, але пробували знайти відповідь на совєтську поведінку в тій країні, яка не славиться матеріяльним багатством, але натомість славиться героїчним незламним і сильним духово народом, який ніколи не визнає жадної чужої зверхности.

У зв'язку з цим численні представники тамошнього Визвольного Фронту відвідують держави Заходу, шукаючи не тільки матеріяльної, але в першу чергу політично-моральної допомоги у їхній затяжній і нелегкій боротьбі. Недавно одна з таких груп побувала в ЗСА, зокрема в Ню Йорку і Вашінґтоні і тут її тепло зустріли офіційні і півофіційні чинники. Інша група добилась великих успіхів в Лондоні, її представники виступали в Парляменті і їх прийняла прем'єр-міністер Марґарет Тачер, яка, вислухавши звідомлення про совєтські жорстокості у відношенні до мирного населення, обіцяла поставити справу Афганістану на розгляд Генеральної Сесії Об'єднаних Націй цієї осені. У Лондоні групою опікувався і всяко допомагав їй внук Вінстона Черчіля, посол до англійського парляменту Вінстон Черчіль, молодший. Виступаючи у парляменті Черчіль заявив, що жорстокість совєтського війська в Афганістані не має собі рівної в історії людства. З маленької гірської країни втекло перед комуністичними репресіями біля чотири мільйони осіб до Пакістану, а три мільйони втратили дах над головою в наслідок совєтських бомбардувань та інших військовий акцій. Таким чином майже половина населення Афганістану перетворилась у мандрівний народ чи бездомних і гнаних мешканців.

Очевидно, що насаджений Москвою уряд Кармаля Бабрака — співвідповідальний за ґеноцид власного народу, він бо навіть не протестує проти вжиття хемічної зброї і винищування посівів, які в свою чергу спричинюють голод серед місцевого населення.

Позитивом поїздки представників Афганського Виз-

(Продовження на ст. 5)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СПІЛЬНА ДІЯ

Стаття під назвою „Добились зміни каталогізації в Конгресовій бібліотеці" („Свобода" з 29-го квітня ц. р.) описала заходи в напрямі клясифікаційної системи та предметних заголовків Конгресової бібліотеки в ЗСА у відношенні до України та інших неросійських націй, що увійшли у склад Совєтського Союзу.

Згадано в даній статті Відділ Братської Діяльности при Українському Народному Союзі та Зенона Онуфрика, голову Комісії освіти при Етнічній раді губернатора стейту Ню Джерзі, які підтримали заходи українських бібліотекарів.

Як керівник Відділу Братської Діяльности УНСоюзу, мушу ствердити, що майже три роки тому, „Український Тижневик" на своїх сторінках присвячував багато уваги справам невірного подання інформацій про Україну, та українців у різних наукових та урядових установах, як наприклад, у Конґресовій бібліотеці (під заголовком Media Action Coalition — „Action Items").

Ці старання причинилися до значного відгуку членів української громади, у формі листів до політичних репрезентантів та законодавців і до управи Конгресової бібліотеки.

До певної міри цей відгук дав поперття зусиллям Українського Бібліотечного Товариства Америки, яке вже від років працювало над цією справбю.

Це є ще один доказ, що тісна співпраця багатьох організацій, преси та з'єднаного голосу громади, може осягнути намічену ціль.

Марта Кордуба

ШЕВЧЕНКО, ВИДАННЯ І ВАШІНҐТОН

У газеті „Свобода" (ч. 86 з 7-го травня 1983 року) — надруковано на 3-ій сторінці закінчення звідомлення про Шевченкознавчу конференцію НТШ. Згадавши про доповідь Петра Одарченка „Огляд шевченкознавства на Україні за останні 22 роки", автор допису зробив деякі помилки, які бажаю виправити.

(Подаю копію тексту своєї доповіді):

Великим досягненням шевченкознавства в цей період було академічне наукове видання творів Т. Г. Шевченка в шести томах (1963-1964). Це ювілейне повне видання творів Шевченка було підсумком копіткої дослідницької роботи над текстами Шевченка...

У масових виданнях „Кобзарів" до 1974 року включно друкувалися або всі тексти Шевченка або без поезії „Якби то ти, Богдане п'яний, Тепер на Переяслав глянув".

До 1981 року „Кобзарі" друкувалися без політичних творів Шевченка („Розрита могила", „Чигрине", „Великий льох", „Іржавець", „Якби то ти, Богдане п'яний"). 1982 року надруковано повний текст „Кобзаря" без однієї лише поезії „Якби то ти, Богдане п'яний".

У коментарі до твору „Юродивий" Ю. Івакін пише, що Шевченко у згадці про Вашінґтона „висловлює впевненість у неминучій перемозі революції на Україні і в Росії". Значно більше мав рації А. Річицький, коли він 1930 року так пояснював образ Вашінґтона в творі „Юродивий": „Але черпаючи надхнення в історичній минувшині України, Шевченко свою ідею нації і національної держави, як проблеми майбутнього одягав у новітні форми:

...Коли
Ми діждемося
Вашінґтона
З новим і праведним
законом?
А діждемось таки колись.

Мова йде не про що інше, як про боротьбу за визволення своєї нації від чужоземного ярма, за утворення української держави..."

Петро Одарченко

Такома Парк, Мд.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН дав до зрозуміння кореспондентам, що він в скорому часі скличе формальну пресову конференцію — його першу в останніх трьох місяцях, — на якій він відповідатиме на питання журналістів акредитованих в Білому Домі. Коли журналісти запитали його чи він включиться в обговорення справи бюджету і чи буде кандидувати на другу каденцію, Президент вдав, що не почув питання і тільки заявив: „Я побачу вас в скорому часі".

ВОГОНЬ ЗНИЩИВ ПОМЕШКАННЯ колишнього сенатора і кандидата на президента Джорджа МекҐоверна, демократа з Південної Дакоти. Сам МекҐоверн з дружиною перебували в той час на відпустці в Ірляндії, але їхній дорослий син був поранений і перевезений до місцевої лікарні.

НАВІТЬ ЯКЩО Б державний секретар Джордж Шулц нічого не осягнув своєю місією на Близькому Сході, — кажуть близькі співробітники президента Роналда Регена, — то покращання відносин між Вашінґтоном і Єрусалимом вартувало його поїздки у цю частину світу. Відношення Р. Реґена і Менахема Беґіна значно покращали від часу поїздки Шулца на Близький Схід.

Володимир Барагура

ОКСАНА ЛЯТУРИНСЬКА — ДІЙСНІСТЬ ТА ІЛЮЗІЯ

(Доповідь на відзначенні 82-им Відділом СУА 80-ліття народин поетеси)

IV.

Пробиваються і особисті нотки з власного дитинства, як у „Колисанці":

Люлі, люлі, люлі, люлі!
Йди но соньку до кошулі!
Йди но котку, йди воркотку
присипляти нашу Злотку!

(Оксану вдома кликали „Злотка")

Є й поезії присвячені празьким друзям, є голосіння над труною Ольжича:

Де знайти би місце скону,
в кого б запитатись?
щоб троянду там червону
посадила мати.

Щоб юнацтво України
присягало свято
на прапори жовто-сині
за свій край вмирати.

Є й оплакування за юнаками, що полягли за рідний край у 1918 році:

- Волошки, волошки, волошки в житах.
Їх стільки, їх стільки, їх стільки — аж страх.
Чому ж то їх стільки, чому то аж страх,
Чому ж то волошки цей рік у житах?
От, кажуть, торік полягли юнаки,
такі яснооки і гарні такі.

Не рвіть, ви, сестрички, волошок не рвіть
і черевичком, бува, не топчіть!
Не рвіть їх сестрички, бо жаль мені так:
Це може волошкою глянув юнак.

Є і невідступні супутники авторки — смуток, самота, питання щастя:

Щастя — папороті квітка:
жаром зацвітає.
Зацвітає квітка зрідка,
де — не кожен знає.

Сива байка світом бає:
щастя не вкувати,
От обійдеш вколо краєм —
Стрінеш біля хати.

Підцикл „II Коло" присвячений сестрам. Цей цикл втриманий у погідному тоні, оправдує назву цілого циклу „Веселка". Він присвячений дівочій красі і вроді, і коханню, щастю-долі, заручинам, одружінню. Є й гумор, наприклад, „Зимова баба":

Їде кіньми в двір бабуня,
в двір на сніжний настіл,
научати кужіль класти
тонко нитку прясти.

Як вставати спозарання,
гаптувать на п'яльцях,
як спекти, не спікши пальця
хліб ще й без закальця.

Або цей „Під Андрія":

Страшно в дзеркало дивитись:
прийде ну ж поганий,
гляне в вічі неумитий,
за плечима стане?

Й замість хлопця молодого —
всі Святії з нами! —
стрінеш дівчину-небого,
того, що з ріжками?

Є й ворожіння з пелюсток квітки „любить, не любить".:

Скажи стокротко, скажи коротко:
чи милий любить? Чи ждати згуби?

Повторюються мотиви про Ярину, про „землю деревлянську".

Цикл рясно пересипаний співзвучними з уподобаннями Оксани перекладами чужих творів.

Наче протиставленням „Веселці", радісному явищу природи, є четверта збірка готова до друку, але досі не видана — „Туга". Постала правдоподібно в 1947-1956 рр. У ній панує мінорний настрій. Поетеса десятки разів повторяє мотив туги в різних семантичних відмінах слова. Це почуття жалю за минулим, за втраченим світом, і безповоротною бувальщиною, прагнення того, що хотілося б мати, а чого немає, туга за дитинством, за маминими руками й ласками, біль за милим, якого ніколи не було, або показався не таким, як уявлявся в снах і мріях. Любов до матері поєднується з любов'ю до батьківщини, що знову виринає в постаті царівни-України, замкнутої на три замки, від яких загублено ключі: „Літа я сплю подолана царівна. Хто прийде, збудить хто, міцний і владний.

Є в „Тузі" цикл поезій, який можна б затитулувати „Самота і смерть". Поетка щораз більше відмежовується від реального життя, від дійсности, попадає в ізоляцію, втрачає надію, замикається в собі аж у наслідку покинуть її творчі сили й вона принизить свій високий лет. Ще інколи тут і там вона спалахне творчим вогнем, але вже виразно позначується творча втома, відсутність новости, занепад мистецького шукання і неохота розв'язувати проблеми так ідейні як і формальні.

(Продовження буде)

Виставка ікон Михайла Мороза в УВУ

У площині щорічної культуротворчої діяльности УВУ окреме місце займає ознайомлення громадськости та наших приятелів з творчістю наших мистців на поселеннях, в тому числі також із творчістю новоприбулих мистців з України, що живуть тепер в Німеччині та в Західній Европі.

На протязі одного місяця відбувалася в головній авлі УВУ мистецька виставка ікон відомого скульптора й маляра маестра Михайла Мороза, який з 1977 року живе у Мюнхені.

Виставку відкрив у п'ятницю ввечері, 15-го квітня ц.р. ректор УВУ проф. д-р В. Янів, який привітав мистця і його дружину та чисельно присутніх відвідувачів (понад 70 осіб), любителів мистецтва, українців й баварців в тому мистців і науковців які прибули на відкриття виставки, не зважаючи на несприятливу погоду. Виставка закінчилася 13-го травня.

Цю виставку вміжчасі відвідали також численні відвідувачі, зацікавлені іконописом, і при цьому висловлювали позитивну оцінку творчости мистця.

Для маестра М.Мороза це, властиво, друга виставка в приміщеннях УВУ, цей раз уже самостійна, бо в листопаді 1979 року він брав участь разом з 11-ма українськими і 13-ма чеськими мистцями в українсько-чеській виставці з нагоди 150-ліття Штутгартського університету та 25-ліття співпраці з УВУ. Тоді мистець виставив 11 рисунків, 2 олійні малюнки та три дуже цікаві чекані різьби (Прометея, Самсона, Пророка).

Михайло Іванович Мороз народився в Києві в 1926 році. З родинним вихованням виніс пошану до рідних традицій, а під впливом матері Марії, якій ікони підсилювали молитву, — любов до ікон. Хист до мистецтва спрямував юнака до відомої Іконописної школи Печерської Лаври, що відновила свою діяльність під час війни, де навчався малярства в 1945-48 роках. Згодом закінчив в 1956 році відомий Київський Художній Інститут.

Відомими майстрами і учителями іконопису в тому часі були о. архимандрит Антоній (Бондаренко) та о. Олексій (Гуркин), які, у свою чергу, були теж випускниками цієї школи та учнями маляра проф. Івана Їжакевича, що вчився також у відомій студії М.Мурашка та в Петроградській Академії Мистецтв. Хоча проф. Їжакевич більш відомий зі своєї пізнішої творчости в ділянці мистецтва й графіки, але треба згадати, що він теж виконав розпис Трапезної церкви та поновлення фресок Кирилівської церкви в Києві. Тому, очевидно, мистці мають причину, коли покликуються на своїх вчителів, бо вони внесли якийсь вклад і залишили слід в нашій культурі.

Впроваджуючи присутніх в іконознавчу тематику, проф. В.Янів, ректор УВУ, згадав про попередні мистецькі виставки на УВУ, зокрема — про тематичну близьку виставку панства О. і А. Пулюїв в лютому 1980 року, коли експонувалися ікони Олександра і гобеліни, мистецькі аплікації та зразки вітражів п-і Альфреди — тут же присутніх. Згадав проф. В.Янів і про творчість проф. С. Гординського — про розпис церкви Св. Покрови в Мюнхені, що він виконав разом з проф. В.Конашевичем, та про його мистецьку монографію „Українська ікона XII—XVIII століть", що вийшли в німецькій версії у серії мистецьких монографій УВУ в 1981 році.

Проф. Янів схарактеризував історичну діяльність Іконописної школи Печерської Лаври в Києві, яка вже в XI—XII століттях мала велике культуротворче значення на сході Европи, та як центр іконописного малярства мала свій окремий стиль і свою традицію серед іконописців. З цієї школи вийшли відомі ікони, і зокрема проф. Янів вказав на виставлену ікону Ігореської Богоматері М.Мороза, якій Мороз надав певних своїх ціх, використовуючи як взір відому ікону Ігоревської Божої Матері, яка є цінною пам'яткою мистецтва Княжої Доби, оригінал якої приписують преп. Олімпієві. М. Мороз надав своїй іконі більше любови і ніжности.

Подібно схарактеризував проф. В.Янів ряд ікон маестра М.Мороза, як, наприклад, Народження Христа, Стрітення Господнє, Хрещення в Йордані й інші, в яких відтворені традиційні композиції зі строгим збереженням притаманних барв і одягу, але де також маестро Мороз надав свої компоненти і симетричний вигляд, що власне вказує на вміле поєднування творчого хисту мистця в іконописі.

Проф. Янів згадав також і про більш догматичну Московську іконописну школу, зокрема відомого іконописця А. Рубльова (у XIУ-XУ ст.), ікону якого „Старозавітної Св. Тройці" Мороз виконав у дещо змінених красках, і також під його впливом — ікону Благовіщення та ікони свв. апостолів Петра, Павла та Христа Учителя; в цьому випадку мистець вніс також певні різниці під впливом Київської школи. Також під впливом Київської школи представляє мистець „Нерукотворну" ікону Христового Обличчя, в якій підкреслена божественна рішеність на терпіння, на що вказує позначення авреолі, а докладніше — це поєднання з Київською школою підкреслює оригінальний орнамент.

Прихильно характеризував проф. В.Янів ікони Великого князя-рівноапостольного святого Володимира, якому завдячуємо хрищення України, та ікону св. княгині Ольги, яка в зображенні нагадує радше княгиню Ярославну, дружину Ігоря Святославича. В цьому випадку слушно, бо ікона св. Ольги зображена в надто молодому ще віці, в той час св. Володимир (в надто похилому віці) нагадує Ярослава.

Відомо, що ікони мають свої традиційні форми й зображення святих, початки яких в окремих зображеннях сягають початків християнства; але маємо різні іконописні школи, які історично — почерз певні відхилення від канонічних форм витворили й зберегли певні мистецькі стилі. Такий стиль має наша Київська школа зі своїми окремими зображеннями й своєрідними картинними елементами, що відрізняють її від інших шкіл. До якої міри тут вплив візантійських шкіл і витвір власного мистецтва, — можуть висловлювати свої погляди спеціялісти. Відомо, що в музеях маємо в Києві ікони, що належали колишній Духовній Академії (попередньо Могилянській Академії, що була раннім Київським університетом), вік яких обраховують на 3—6 століть. В цьому дусі цікаве його зображення св. Івана Предтечі (Хрестителя), Архангела Михаїла.

Художник М.Мороз в переважаючому мистецькому виявленні творить в стилі іконопису Київської школи, але має певні запозичення північної школи, може під впливом Рубльова. Майже чотири роки працював він над реставрацією фресок Софійського Собору в Києві (1952—56). В той же час він навчався в клясі скульптури у відомому Київському Художньому Інституті на Вознесенській вулиці, біля Андріївського собору, який закінчив дипломом скульптора в 1956 році.

При цьому треба згадати, що маестро Мороз творчо проявляється у багатьох мистецьких жанрах; працював також в ділянці скульптури, зокрема над різними пам'ятниками, і що одна з перших його скульптур була нагороджена медалею на міжнародному фестивалі в Москві в 1957 році. Проте весь час був творчо близький іконописові і це найкраще засвідчує теперішня самостійна виставка, на якій в дуже оригінальному розміщенні маестро Мороз виставив 19 ікон, що мають особливу мистецьку вартість.

Виставка справила дуже позитивне враження на відвідувачів, зокрема при її відкритті, коли присутніх серед дискусій і знайомств вгощали традиційною чаркою вина.

Бажаємо дальших творчих успіхів нашому мистцеві.

Д-р Б. Кузь

Концерт школи св. Йосафата у Пармі

Немає сумніву, що установою, якою пишається ціла українська громада великого Клівленду, є цілоденна парохіяльна католицька школа св. Йосафата у Пармі. Понад 30 років тому (1949 року) постала вона завдяки старанням тодішнього пароха і декана о. митрата Дмитра Ґреська і ведуть її постійно Сестри Чину св. Василія Великого. У ній наші діти засвоюють в рідному середовищі елементарні знання, і в любові до своєї Церкви та в пошані до свого народу приготовляються до життя. Школа здобула собі опінію одної із найкращих шкіл клівлендської округи, а поміж католицькими школами такого роду осягнула третє місце. Пост директора останніми роками займає Сестра Варвара. Учительський збір нараховує 15 членів, у тому три учительки українознавчих предметів, яких включено в загальну програму навчання. Цікаво, що в теперішній ситуації зменшення числа учнів по школах у нашій зауважується приріст зі збільшенням учнів з добрим знанням української мови.

До традиції школи належать весняні річні концерти. Тоді громада має нагоду приглянутися учням і учителям і відчути цілу атмосферу шкільного середовища. Зі задоволенням можна ствердити, що маємо талановитих дітей, відданих учителів і зацікавлених батьків. Всі ці три елементи у гармонійній співпраці дають добрі висліди, чого свідками були ми 25-го березня ц.р. на річному концерті школи.

Велику залю Астродому виповнила вщерть публіка. Зі смаком удекорована авдиторія зразу впроваджувала глядача у весняний настрій. Це заслуга вчительки П.Романович, яка з учнями 8-ої кляси відповідала за оформлення залі і за багате прибрання сцени ніжними берізками і великими синіми квітами. У концерті взяли участь всі діти школи. На початку вони, від світлички почавши, а на 8-ій клясі кінчаючи, продемонстрували себе у марші у різних групах і у різних строях з багато заступленою вишивкою. Одне у них було спільне: кожна група показувала глядачам синьо-жовті стрічки, які діти за чергою розвивали і кидали перед собою. Тим вони виявляли, що вони українські діти.

Концерт складався з двох частин. У першій частині була нагода послухати хорові виконання українських і американських пісень. На початку пописувався садочок у складі 34 дітей, і то зовсім формально зодягнених, навіть з циліндрами у руках. Виступ залишив дуже миле враження, одначе варто зауважити, що не одні батьки раді б були почути і українську пісню від найменших. З приємністю прослухали ми добре виконання шкільного хору зі старанним і не зовсім легким фортепіяновим супроводом (К.Козак і О.Тарнавська), з додатком перкусійного інструменту (Ж.Верба) і з цікавим поданням одної української пісні в усучасненому звучанні Володимира Івасюка. Перша кляса показала нам добру синтезу українсько-американського танцю, а група старших учениць, відома під назвою „Калина", гарно виглядала у своїх опинках із калиновими аплікаціями. Всі виступи були повні ентузіязму. Діти співали добре і завзято. Поводилися на сцені свобідно і відчувалося, що кожна з них хоче виконати все якнайкраще, щоб принести славу своїй школі.

Учительці музики і диригентці Зірці Шокалюк належиться признання за добре і відповідне музичне оформлення а також і за старанне підготування музичних точок. Їй асистували Н.Богуславська і М.Радойцік.

У другій частині концерту виставлено казку „Лісова квітка" в чотирьох відслонах зі співами і танцями. 140 дітей брало в ній участь і учителька Сузанна Телішевська вклала багато праці, щоб вивести її на такому доброму рівні. Їй завдячуємо те, що вже від вісьмох років включається в концерти дитячі п'єси з історичним, побутовим чи фантастичним сюжетом, але все із виховною думкою. Вона часто сама пише, або переробляє п'єси, щоб достосувати їх до акторських спроможностей учнів. Діти виконують свої ролі гарно, свобідно, відважно і талановито. Приємно вражала добра дикція і прегарна українська мова.

Ми подивляли Марійку (Е.Головчак), згублену, зажурену, а потім щасливу у лісовому царстві. Котик (А.Кордуба) був дуже приємний; Лис (А.Захарій) музикально проспівав свою пісеньку. Вовк (О.Голубець) разом із своїм вовчим товариством був дуже страшний. Гарно грала розкішна вивірка (Н.Тарнавська) і ведмеді (мама — Н.Панчишин, діти — Т.Напора, А. Панчишин). Доповнювали звіринний світ милі зайчики (М. Оришкевич, Л. Голубець), а маленькі соловейки (Л. Кочі, Л. Полянська, Й. Романяк і Х. Шокалюк) на чолі з маленьким Ю.Федоровим зуміли увидатнитися серед того великого царства звірини.

Старші учні — Сонце (Д. Футей), Місяць (Х.Лис): Лісовий Цар (Д.Кульчицький), Старець (М.Топорович), Фея (Л.Космос), Тета Маланка (Х.Лобур), селяни (С.Мацех, Т.Оришкевич і С.Яковец) теж гарно і впевнено вив'язувалися зі своїх роль. Діти співали і танцювали. Все на сцені рухалося і блистіло багатими кольорами.

Прегарні фантастичні строї захоплювали глядача. Учителька і малярка Дарія Кульчицька при співпраці інших учительок і при допомозі батьків вклала багато уяви і знання, щоб таку красу показати на сцені.

Танці вовків, гусениць і метеликів були цікаво скомпоновані і добре виведені. Бджілки, волошки і всякі квіти доповнювали багатий світ „Лісової казки".

Музичний підклад на базі народних пісень спочив у руках Зірки Шокалюк.

Були узгляднені також світляні ефекти. Навіть хтось пам'ятав, щоб навчити дітей, як користуватися голосником. Важлива деталь для кожної імпрези.

Ми залишали залю з якнайкращими враженнями, які завжди відчуває глядач після імпрези, старанно підготовленої і добре виведеної.

Чекатимемо на наступний концерт, який, за традицією, буде ще кращий, а нас, глядачів, прийде тоді ще більше.

Марія Грушкевич

Стипендія Едварда Шраєра

У 1982-83 роках Фундація Катедри Українських Студій при Торонтонському університеті встановила стипендію для допомоги визначному докторському кандидатові у студіях в університеті Торонто. Першою одержала цю стипендію Надія Одетт Дякун зі стейту Ню Джерзі. Фундація повідомляє, що починаючи з 1983-84 академічного року, в університеті Торонто буде заснована „Стипендія Едварда Шраєра на Українських Студіях".

У листі з датою 8-го березня ц.р. Едмонд Джолі де Лотбінієр, адміністративний секретар генерального губернатора Канади, підтвердив, що генеральний губернатор погодився на пропозацію Фундації Катедри Українських Студій при університеті Торонто, щоб заснувати стипендію надалі званою „Стипендія Едварда Шраєра на Українських Студіях при Універси теті Торонто".

Стипедію признаватимуть визначному докторському кандидатові, який працюватиме над тезою одного із аспектів українських студій в ділянці історії, мови, літератури, мистецтва, політичних наук, економії або соціології. Успішному кандидатові буде призначено 5,000 дол.

Ініціятива доросту „Самопомочі"

Проблема природного доповнення і підсилювання молодшим елементом активности наших товариств і організацій не нова — вона актуальною в цілому світі.

Намагання підсилити наші організації молодшим, тут народженим і освіченим елементом, з досконалим знанням мови й обичаїв країни поселення — історія не нова. Багато товариств і організацій стараються включити на провідні становища у себе молодше покоління.

Не легко це, бо побутові умовини не завжди сприяють припливові молодшого покоління, яке не обтяжене внутрішньо-українськими антагонізмами, а в багатьох наших загально-громадських товариствах дуже часто „батьки народу" підходять під кутом симпатії до своєї політичної (іміграційної) групи. Молодих ентузіястів, які включаються в працю, треба подивляти, бо теперішний час — це не те, що було у Галичині до 1939 року, коли було самозрозумілим, що патріотичний елемент включався в працю як легальних, так і нелегальних організацій.

Завдяки ініціятиві й ентузіязмові нових іміґрантів, постали вже на початку 1950-их років нові або перенесені з часів перебування в таборах організації. Вже понад 30 років існує у нас товариство „Самопоміч", сама назва якої вказує на її мету — допомагати своїм членам.

Успіхі праці „Самопомочі" дуже великі, але з причини скромности її провідних членів, які не користуються самореклямою, не дуже відомі нашій громаді. Це власне Т-во „Самопоміч" дало підставу до створення кредитових кооперативів з тією самою назвою, що сьогодні вважаються гордістю нашої громади і поважною фінансовою базою нашого економічного життя. Це „Самопоміч" проводить сьогодні поважну допомогову акцію українцям поза залізною заслоною.

Можемо сказати, що успіхи кредитівок поставили дещо в тінь матірне товариство „Самопоміч", та це не трагедія, бо, наприклад, управа „Самопомічі" в Чикаґо своєю ініціятивою і працею звертає на себе увагу громади.

Від кількох років товариство „Самопоміч" у Чикаго очолює відомий, але скромний громадсько-політичний діяч д-р П. Турула. Не легко приходилося йому зацікавити працею „Самопомочі" молодше покоління, але з приємністю стверджуємо, що наполеглива праця дала великі успіхи.

Молодше покоління не тільки увійшло до управи, але, що найголовніше, зрозуміло мету і завдання товариства „Самопоміч". В більшості вони також працівники кредитівки.

Заступником голови „Самопомочі" є молодий (невдовзі одержить другий науковий диплом) Лев Казанівський. На нашому американському терені відомо, що молоді люблять працювати гуртом, бо в гурті відчувають свою силу, що самозрозуміле. Успіхи праці гурту приносять їм приємність і радість, і хоч не всі молоді активісти вийшли з Пласту, вони засвоїли собі пластове гасло „Не ти, не я — а ми".

Л.Казанівський, беручи активну участь у праці „Самопомочі", знав її проблеми, а головно економічні великі проблеми, а фонди мінімальні. Він порозумівся зі своїми однолітками, в більшості молодими подружжями, — і після кількох засідань постав комітет, до якого увійшли Юрій і Оксана Казанівські, Анна Дудич Чугула з мужем Іваном, Іван Стеців, Марія Стецишин і дружина Левка Софія Казанівська. Цей комітет постановив влаштувати базар української народної творчости, а дохід передати на харитативні цілі товариства „Самопоміч". Задум перетворився в діло.

У п'ятницю, 18-го березня, в Домі Сеньйора, побіч Каси „Самопоміч", відкрито виставку українського мистецтва, яка тривала суботу і неділю.

Кожного відвідувача зустрічав усміхнений І.Стеців, відомий на нашому терені керівник популярної оркестри „Веселі часи", просив вписатися до книги відвідувачів. Кожний відвідувач відчував відразу теплу родинну атмосферу. Я певний, що кожний відвідувач, увійшовши до залі, хотів зорієнтуватися, з котрого кінця починати оглядати гарно й естетично розкладені експонати.

Образотворче мистецтво було заступлене дереворитами Гніздовського, Войтихова (чи не вперше виставлених) і Мадая, а також малюнками Фединишин, Кисілевського, Тютька, Баюк і деяких мистців з Дітройту.

Були там і писанки роботи Брами; кераміка Трощук-Мельник, Горалевської-Задорович і Стецишина. Під південною стіною — українські орнаменти мальовані на склі — праці Ліди Казанівської-Врублевської з Дітройту. Тим відділом опікується Оксана Казанівська з чоловіком Юрієм. Виробами з золота завідує Іван Чичула з дружиною. Притишина українська музика з платівок додавала гарний настрій.

Успіх, як на початок, великий. У суботу, 16-го квітня, Лев Казанівський передав голові товариства „Самопоміч" д-рові П. Турулі чистий дохід з імпрези — 2,000 дол. Відвідали виставку також і не-українці, подивляючи нашу кераміку і вишивки, закуповуючи писанки й інші українські вироби. „Козак", дереворит Войтихова, був дуже популярний.

У неділю, 20-го березня, ввесь товар треба було зібрати й наново розставляти його в наступну п'ятницю на продовження виставки в суботу і неділю.

Заступник голови Товариства Л.Казанівський, який був промотором цієї виставки, не хоче брати на своє конто ввесь успіх: „всі ми причинились до успіху". „Хочу ще відмітити, — додав він, — допомогу Галі Янчишин і Дори Пошиваник, за що ми вельми вдячні".

Перша імпреза пройшла з повним успіхом. Очікуємо чогось нового, що, напевно, прийде, бо молоді мають ініціятиву, запал і охоту до позитивної праці.

О. Го.

Постійний Фонд при УБТА для дослідчо-бібліографічної праці

Управа Українського Бібліотечного Товариства Америки повідомляє українську громаду, що під час „Бібліотечного Тижня" створено при Товаристві Постійний Фонд для праці українським друкованим словом, зокрема для дослідчих бібліографічних проєктів. Основний капітал в сумі 5,000 долярів склала на цю ціль Марія Ясінська-Мурована, відома оперова співачка та діячка в українському вокальному мистецтві й оперному театрі.

Треба згадати, що це не перша пожертва М. Ясінської-Мурованої на потреби української книжки; в минулих роках вона призначила окрему суму із своїх фондів на конкурс оформлення українських видань, з якого Управа УБТА уділила грошові нагороди трьом окремим авторам у Бразилії, Німеччині й ЗСА. Цього року фундаторка вирішила призначити більшу суму для створення постійного фонду на потреби поважних праць з ділянки книгознавства та бібліографії. До цього основного фонду Управа УБТА долучує також пожертву Анни Кос в сумі 500 долярів, що її вона склала в пам'ять свого покійного мужа д-ра Романа Коса на працю над Звідним Каталогом українських періодиків у бібліотеках ЗСА. Правне оформлення Фонду Марії Ясінської-Мурованої буде оформлене в короткому часі і тоді буде проголошений його правильник.

Відзначаючи цей княжий дар М. Ясінської-Мурованої на працю довідкових основ української вільної науки та культури і щедру пожертву Анни Кос на цю саму ціль, Управа УБТА складає їм щиру подяку та закликає інших свідомих громадян української спільноти піти їхніми прикладними слідами та прилучитись своїми пожертвами до цього постійного фонду, який буде використаний на таку важливу працю з ділянки української книжки.

Управа УБТА

Українські пироги — „новий запах" в Пенсильванійському містечку

„Пироги — новий запах у місті" — це заголовок чотириколюмнової статті, що появилася в газеті „Експресс" кілька тижнів тому в місті Істон, Па.

В статті, що її написав Джеймс Флагг, пишеться про українську родину Василя і Євгенії Решетилів та про їх трьох дітей — 23-річну Ірену, 22-річного Степана і Надю, яка незадовго закінчить середню школу, та про їхній нововідкритий ресторан („лончинет"), що спеціялізується в українських пирогах-вареннках, борщі та пампушках. Автор статті пише, що маленьке приміщення завжди переповнене американськими клієнтами, для яких українські страви є небуденною новістю.

Але за тими стравами є також історія, історія української родини, яка зуміла вирватися з України в 1979 році та почала жити нормальним життям у вільній Америці.

В статті не сказано, з якої частини України походять ці нові „пропагатори українських вареників". Знаємо тільки, що вся родина відмовилася від совєтського громадянства та 15 разів їздила до американської амбасади в Москві за американськими візами. Як тільки Василь Решетило виявив бажання покинути Україну, його відразу ж викинули з роботи з фабрики, де він працював механіком. Одночасно і найстаршу дочку Ірину викинули з університету, а сина Степана — з технічної школи тільки тому, що їх батьки хотіли еміґрувати до Америки.

Під час їх поїздок до американської амбасади міліція кількакратно заарештовувала родину Решетилів, випитувала, хто і коли „намовляв" їх до виїзду в Америку.

Після довгих поїздок Василь Решетило та його родина одержали, нарешті, американські візи, що вони завдячують тодішньому амбасадорові Малколму Тунові та його заступникам в американській амбасаді в Москві.

В 1979 році вони виїхали до Італії, мавши всього 500 рублів на п'ятичленну родину, бо більше совєтський уряд не дозволив їм вивезти за кордон. Через місяць родина Решетилів переїхала до Ню Йорку, де вони дістали 500 дол. від американської еміґраційної служби на конечні видатки, зв'язані з їхніми початковими потребами. Батько Василь дістав працю у фабриці Ню Джерзі, а мати Євгенія дістала працю в католицькій середній школі, в яку наймолодша дочка Надя записалася на науку.

По короткому часі родина Решетилів перенеслася до Аллентавну, Па., де були їхні знайомі зі старого краю, але там було тяжко знайти відповідну працю. При допомозі публічного нотаря Джері Кіндрачука, американця з українського роду, вони купили (при затягненні мортгеджу) старий дім („дуплекс"), який вони відремонтували і продали одну частину.

Василь Решетило знайшов заняття у фабриці „Фортекс Мілс" в Аллентавні, але не надовго, бо незабаром фабрику замкнули. Родина вирішила тоді відкрити власний український ресторан.

Знову при допомозі Дж. Кіндрачука Решетили винайняли скромне приміщення на першому поверсі в порядному будинку. Найголовніші атракції в ресторані — голубці, вареники з картоплею, м'ясом, сиром і капустою, бараболяні „пляцки" (коржики), пампушки й український борщ.

Покищо, пише газета, цей ресторан втішається великою популярністю і Решетили думають про евентуальне поширення його.

Згаданий репортер закінчує: „Якщо вони змогли пережити такі великі труднощі в Совєтському Союзі, то вони переживуть все інше, і тут, в Америці, вони мають свободу і можуть робити все, що вони захочуть".

В. Д.

УВАН в Канаді

Вінніпеґ. — Тут відбулися 27-го березня ц.р. Загальні збори Української Вільної Академії Наук в Канаді (УВАН) з участю 25-ти дійсних членів, які вибрали президентом УВАН д-ра Михайла Марунчака. Також одноголосно вибрано наступну Президію УВАН на трирічну каденцію: д-р Олександер Баран, колишній президент; д-р Ірина Любинська, перший заступник; д-р Іраїда Тарнавецька, другий заступник; д-р Борислав Білаш, генеральний секретар; інж. Андрій Качор, фінансовий секретар. Члени Президії: д-р Олег Ґерус, мгр Іван С.Мухин, д-р Петро Потічний (Гамілтон), д-р Валеріян Ревуцький (Ванкувер). Контрольна комісія: проф. Михайло Тарнавецький, д-р Ярослав Барвінський, Андрій Господин (від Прихильників УВАН).

Присутні вислухали обширні звіти президента, генерального секретаря і фінансового та схвалили одноголосно абсолюторію з признанням за добре пророблену працю. Стверджено, що великий поступ зроблено у впорядкуванні Військово-Історичного Музею та Архіву, бібліотеки, закуплено шафи та ґабльотки.

УВАН відбула в звітовому році 16 наукових сесій та видала декілька творів, а між ними — монументальну 970-сторінкову англомовну історію українців Канади авторства д-ра М.Марунчака. Тепер в останній стадії друку є збірка англомовних есеїв п.н. „Ню Сойл — Олд Рутс: Юкрейнієн Експірієнс ін Кенанда" під головною редакцією проф. Я.Розумного.

Окрема колеґія підготовляє „Біографічний словник до історії українців Канади, що буде доповненням до загальної історії українців Канади. В цьому довідникові буде вміщено понад 2,000 прізвищ діячів різних ділянок українського життя — церковного, громадського, професійного, економічного, праці над молоддю, включно з послами, сенаторами, леґісляторами та політичними діячами різних формацій. Обидва згадані вище проєкти присвячені 90-річчю українського поселення в Канаді. Пожертви на Біографічний словник принесли досі 15,024 дол. Щоб, однак, зреалізувати цей проєкт повністю, треба ще коло 40,000 дол.

Загальні збори УВАН підкреслили потребу тісніших зв'язків президії з членством в терені, яке розкинене від Ванкуверу до Галіфаксу, а дехто живе в ЗСА. Для цієї цілі доручено президії видавати внутрішні інформаційні бюлетені. Також вирішено провести опит серед членів УВАН всіх катеґорій відносно їхніх науково-дослідних праць праць та громадського заанґажування. Про вислід цього опиту буде виготовлений окремий бюлетень. Вирішено видати каталог видань УВАН, а найближчу сесію УВАН присвятити Пробудителеві Галицької Землі Маркіянові Шашкевичеві з нагоди 140-річчя його смерти, яке проминає в цьому році.

Збори УВАН вислали привітальну телеграму Блаженнішому Патріярхові Йосифові, почесному членові УВАН, з нагоди 20-річчя його звільнення зі совєтської каторги.

В звітовому періоді до УВАН прийнято сімох нових членів. Академія начисляє тепер 40 дійсних членів, 13 членів кореспондентів, 8 членів співробітників, двох почесних членів, разом — 63 члени.

УВАН Канади співпрацює з іншими науковими установами української діяспори. Її представник брав участь в конференції наукових установ в червні 1981 року, що відбулася у Філядельфії з метою скоординування науково-видавничих справ, пов'язаних з тисячоліттям офіційного прийняття християнства в Україні. В конференції представники обох УВАН (Канада і ЗДА) НТШ, УВУ, УКУ та Гарвардський університет. Постійний представник Президії УВАН засідає в Президії Комітету Українців Канади.

Зразок успішного меценатства

Питання меценатства української науки, а в ширшому значенні — знань про науку в західньому світі, як одно із основних завдань української спільноти поза межами України, вже часто порушувано на сторінках української преси, як і в різних українських наукових та професійних колах. Проблема складна не тільки з огляду на сукупність не все сприяючих внутрішніх і зовнішніх чинників, але і не менше з причин обмежень фінансів, якими диспонує українська спільнота.

Саме з огляду на наявні обмеження та спроможності тільки максимальне використання існуючих даних з наміром осягнення найбільших реальних успіхів повинно бути політикою українців в діяспорі. Мірилом першенства мусить бути практична доцільність, себто знання кого, кому, чому та передбачувані успіхи і потреби. Такий вибір подекуди надолужить наші обмеження, не зменшуючи очікуваного успіху. Тому саме знання рішальних центрів політики, науки, інформації, як і осіб, приналежних до групи формуючих загальну опінію, — це конечність. Розсилати наукові праці, інформаційні матеріяли на різні припадкові адреси є зайвою витратою грошей та часу.

Ще іншим важливим завданням є потреба постійного виклику Москві, совєтській науковій політиці з окремим узгляднениям положення в Україні та інтересів нації під сучасну пору. Одним словом, бути все там, де удар неминучо відчує Москва і буде змушеною числитися з наслідками та відступати в оборонні позиції, чи навіть іти на поважні поступки в ко[...] в користь української рації стану та інтересів. Власне тому знання стратегії і тактики являється не тільки конечністю у війні, але і в змаганні за українську національну справу в мирному часі, бо і це для нас є своєрідною „війною" з поневолювачем України.

Як один з успішних прикладів вищесказаного подаємо наступний зразок співпраці і меценатства.

В 1982 році появилася у видавництві „Лейбреріс Анлимител" праця — „Довідник до студій совєтських національностей: неросійські народи СССР" за редакцією д-ра Степана М. Горака при співпраці групи американських і ізраїльських науковців. Сама тема, як і матеріял книги, безперечно, належить до т. зв. „чуттєвих тем" нерадо бачених в СССР. Там же зокрема українська тематика широко заступлена, що, в свою, чергу, робить ту працю важливою для української справи взагалі. Щобільше, таке щасливе сполучення української теми з усіма іншими народами СССР забезпечує куди ширше розповсюдження, ніж, скажімо, праці виключно до України. Не тільки що коло потенційних читачів буде куди більшим, але це ставить українське питання центрально важливим при всілякій дискусії неросійських народів, зважаючи на положення, чисельність населення, як і на саму історію.

Попри продажу книжки, існує потреба розсилання рецензійних примірників не тільки до американських наукових журналів, але і професійних періодиків в цілому світі, разом із країнами східньої Европи та самого СССР, щоб тим способом довести книжку до широкого відома. Мова йде тут не про десять журналів, але дослівно більше ніж вісімдесят, себто забагато для видавця, зважаючи на кошти.

Крім того, існує у різних країнах світу цілий ряд східньоевропейських дослідчих інститутів, які не завжди спроможні закупити дану книжку. Як приклад, подаємо країни східньої Европи чи навіть більші університетські бібліотеки в Україні. Зробити важливу працю відомою там же з різних практичних міркувань важливо для української справи і в цьому немає сумнівів.

Справу зрозумів, і то не вперше, відомий українській громаді меценат, патріот і працівник д-р Микола Ценко, який, довідавшись з преси про появу згаданої праці, сам запропонував грошову допомогу для поширення її в науковому світі. З тою ціллю і в пам'ять своєї св. п. подруги Володимири, д-р Ценко оплатив розсилку 30 примірників на узгіднені адреси на суму 900 долярів.

Таким чином, та праця попаде до Києва, Китаю, Польщі, Чехо-Словаччини, Румунії, Фінляндії, Італії і ще інших держав, бібліотек, інститутів, а це, в свою чергу, не буде розрадою для Москви, бо тяжко буде замовчати її появу та зміст. Д-р Ценко розуміє важливість книжки, її потенційний вплив разом з найбільш доцільними засобами поширювання знань про Україну, і тому з приємністю відзначаємо цього патріота української справи і доброзичливого мецената науки. Приклад гідний пошани і наслідування.

СМГ

Мистецька виставка Дам'яна Горняткевича в Едмонтоні

В днях від 18-го лютого до 4-го березня ц.р. в галерії Оксфорд відбулася посмертна виставка картин Дам'яна Горняткевича. На виставці було показано 22 олії, 3 акварелі і 10 темпер.

Виставку відкрив відомий мистець та мистецтвознавець проф. Іван Кейван. Звернув він спеціяльну увагу присутніх на ту ділянку мистецької творчости Дам'яна Горняткевича, яка пов'язана з розписсю церков на Україні. Згадуючи про Покрову в угнівській церкві, проф. Кейван сказав, що „Дам'ян Горняткевич в розмалюванні церков знайшов свою самобутню мистецьку мову, а то на основі старих українських церковних традицій, нав'язавши ще до доби ренесансу, створив з того чудову синтезу українського церковного мистецтва..." Хоч оці орнаменти, фрагменти з поліхромії його церков — це фрагменти, але кожен з них — це самостійний і завершений твір. Горняткевич прекрасно використав український ренесанс, який прийшов в Україну з друкованою книгою в ХУІ сторіччі

Десять темпер-ескізів до стінопису церков, виконаних ще в Україні в 1930-их роках, викликали велике зацікавлення серед присутніх, які почали їх поодиноко купувати. Одначе, Український Музей Канади Альбертська Філія вирішила закупити всю колекцію. Філія має в пляні виставити їх в головному музеї в Саскатуні під час всеканадського з'їзду Союзу Українців Самостійників в липні цього року.

Говорячи про Горняткевича як мистця, проф. Кейван сказав, що передусім його пейзажі вирізняються надзвичайною прецизністю як у рисунку, так і в кольорах, у тій глибокій інтуїції відчуття природи. І взагалі, пейзажі Горняткевича позначені високою мистецькою культурою. Можна сказати, що в пейзажах він особливо виявив свою самобутність. „Дам'ян Горняткевич був один із видатніших мистців монументалістів, — сказав проф. Кейван, — тобто церковного мистецтва, до того ще й релігійна людина".

Виставку, яку зорганізувала Софія Скрипник, відвідало понад 300 осіб; пройшла виставка з великим моральним та матеріяльним успіхом.

Н. Н.

Вечір інженерів ТУІА

У п'ятницю, 15-го квітня ц.р., в залі при церкві св. Архангела Михаїла в Міннеаполісі, Мінн., відбувся Вечір Товариства Українських Інженерів Америки. Провід інженерів має ще в досить кріпких руках д-р інж. Степан Тисовський. Він щиро відданий інженерському званню, а рівночасно і справам Пласту присвячує багато часу. Інженери наші час від часу зацікавлюють нашу громаду новинами зі світу інженерії й іншими справами.

В програму Вечора ввійшли: „Мої враження Японії" — доповідь д-ра Марії Гординської-Крамарчук. Вона була в складі американської делегації на міжнародному з'їзді дерматологів в Токіо. З'їзд був зразково зорганізований, участь в ньому взяли 5,000 людей. З СССР не було нікого. З Польщі та Чехо-Словаччини було по двох представників з ім'ям у медичному світі. Були представники головно з азійських країн. Корисні спостереження зробила доповідачка під час прогулянок. Вона бачила величаві святині, будівлі і парки, подивляла прекрасні городи, квіти, а муровлина працьовитість народу ставить Японію у ряд світових потуг. Звернула вона увагу на боротьбу за простір, на, може, найкращу сітку залізничних шляхів. Їх потяги щодо швидкости чи не найкращі. На питання д-р М. Гординська давала добрі пояснення.

Другим доповідачем був інж. Зенон Степчук. Його тема — „Модерний спосіб комунікації з показом відповідних машин". Зупинився він на машині Фасціміле, яка може передавати графічні інформації, пляни і т.д. Це улегшує і прискорює працю банків, асекураційних установ, бо „час — це гроші". „Коли світ йде вперед, то нам невільно залишатися позаду", - закінчив свою доповідь інж. Степчук.

Інж. Тисовський заохочував до пожвавлення праці інженерів. Помітною була присутність молодих студентів, а тих, які ще не приєдналися до товариства, треба заохочувати і спільно йти до мети. ТУІА запрошує до громадського відсвяткування 16-ліття існування Товариства в Міннеаполісі.

Варта було бути учасником цього Вечора та вислухати цікаві доповіді. Щира подяка жінкам за перекуску.

Василь Пакуляк

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили

III-83

17,578.47 дол. зі спадку бл.п. Михайла Копцюха (Міннеаполіс, Мінн.)
250.00 дол. Михайло і Софія Бозьо,
200.00 дол. Сестрицтво при Церкві Богоявлення в Рочестері, Н.Й.
150.00 дол. Ярослава Ісаїв з родиною (в пам'ять Мужа, Батька і Діда бл.п. Петра Ісаїва),
по 110.00 дол. Микола і Марія Луцькі (з нагоди 50-Ліття їх вінчання) Марія Білозор (з цього: 50.00 дол. на Тов. Св. Софія, 50.00 дол. на УКУ, 10.00 дол. з нагоди 91-Ліття Уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа),
по 100.00 о. Петро Гардибала, д-р Лев і Оксана Мельник, Стефанія Левченко, зложили Діти у пам'ять Мами бл.п. Евфрозини Федків (переслав Я. Букачевський в Едісон, Н.Дж.) Марія Дудра (в пам'ять Мужа бл.п. д-р Михайла Дудри) Осип Бережницький,
50.00 дол. Мирослав Клюфас (у пам'ять бл.п. мґр. Льва Вербенця),
по 25.00 дол. Едвард і Олена Мельничуки з дітьми (зложено під час похорону бл.п. П-на Повзанюка), Володимир і Ірена Чуміловські, Ірина Ільницька, Омелян і Юлія Урбанські,
15.00 дол. Петро Стефанів з Родиною,
10.00 дол. д-р Петро і Іванна Федорів,

70.00 дол. Коляда у Філядельфії, Па. (додаток).

Збірка Українського Патр. Товариства, Відділ в Ню Гейвен, Конн., замість квітів на могилу бл.п. Михайла Чайківського. Переслав Михайло Бойко.
зложили:
50.00 дол. Володимир і Ліда Фіцалович,
по 10.00 дол. Марія Марків, мґр Ст. Волянський (Бріджп.), Михайло і Віра Гусак, Юрій і Наталія Цебрівський, Лев і Орися Марків, Михайло і Ірина Бойко, Станислав і Марія Кульчицький, Ірина Рудик, Іван і Ірина Телюк, Іван і [...]ка Лодинський, Григорій і Анна Ґіна, Стефан і Марія Фіґоль, Володимир і Осипа Маслянка, д-р Михайло і Марія Снігурович, Михайло Панкевич,
по 5.00 дол. Ярослав і Марґаріта Попель, Василь Ганкевич,

Листа ч. 1696 - зібрав і переслав інж. Роман Ве[...]ун, Рочестер, Н.Й.
зложили:
25.00 Люба Левицька (Монтреал Кан.)
10.00 дол. Василь Скробач (у пам'ять бл.п. Антоніни Крупи),

Збірка у пам'ять бл.п. Софії Тат[...]р Левіттзен, Па - переслала Оксана Бережницька Боффало, Н.Й.
зложили:
50.00 дол. Бронилсава Мельник,
по 25.00 дол. Оксана Бережницька, Дарія Кузик,
по 20.00 дол. Іван і Софія Головка, Юліян і Уляна Головчак,
по 10.00 дол. Іван і Софія Дзіндзюра, Марія Флинт, Богдан і Марія Луців, Емілія Михайлович, Орест і Геся Сеник, д-р Іван Скальчук, Іванна Петик,

Листа ч. 1774 - збірка у Сиракюзах, Н.Й. - зібрав і переслав д-р Святослав Клюфас.
зложили:
по 100.00 дол. д-р Святослав і д-р Галина Клюфас (замість квітів на могилу Братів: Романа, Всеволода, Маркіяна), Інж. Тарас і Юлія Шепеляві, Кредитівка „Самопоміч",
по 50.00 дол. о. Крилошанин Богдан Смик (не принятий гонорар), д-р Олександер і Ярослава Ґудзяки (замість квітів на могилу бл.п. д-р Володимира Ґудза), Софія Фраціян,
25.00 дол. Д-р Іларійон і Анна Домбчевські,
10.00 дол. Марія Крохмалюк,

Листа ч. 1529 - зібрав і переслав Степан Сідлярчук, Бостон, Мас.
зложили:
по 25.00 дол. Степан Сідлярчук, Іван Станчак,
по 20.00 дол. Микола Рогач, Йосиф Ружицький,
по 10.00 дол. Марія Турко, Інж. Конрад Гусак,

Збірка у пам'ять бл.п. проф. Миколи Доберчака - призначена на видання Генетичного Словника - зібрав і переслав Осип Гапій, Ґлен Спей, Н.Й.
зложили:
по 25.00 дол. Інж. П. Саляк, С. Осадца, О. і Я. Гапій,
по 20.00 дол. М. Гапій, В. і Е. Мартинці, М. і Я. Гунчаки,
по 10.00 дол. Д. і А. Мох, Й. і К. Ляхович, М. Оленська, Н. Демидович, О. і І. Ничка, Ю. Ховайло, М. і З. Озарук,
5.00 дол. О. Линник,
Дальше на видання Словника зложила:
75.00 дол. Зеновія Лобур (замість квітів на могилу бл.п. проф. Миколи Доберчака)

Збірка замість квітів на могилу бл.п. Миколи Процика у Філядельфії:
Листа ч. 1749 - збірщик інж. Юліян Головчак,
зложили:
по 25.00 дол. Петро і Марія Кондрат, Богдан і Хтистина Турченюк,
по 20.00 дол. Олег і Ріта Послушні, Мирон і Слава Білас,
по 10.00 дол. Маркіян і Люба Онуферко, інж. Юлиян і Олена Головчак, Іван і Анна Квік, Микола Тимків,
5.00 дол. Анна Ткач,

Листа ч. 1756 - збірщик Теодозій Гриців,
зложили:
25.00 дол. Володимир і Таня Демчук,
по 20.00 дол. д-р Тетяна і Зенон Цісик, Теодозій і Луція Гриців,
по 10.00 дол. Василь і Олена Ощипко, Микола і Наталія Алексевич, Анна Кос, Роман і Галина Микита, Осип Петрович, Петро і Іванна Ганкевич, Анатоль і Олена Прасіцька,

Збірка у пам'ять бл.п. Миколи Процика, переслав М. Насевич, Філядельфія,
зложили:
по 25.00 дол. Віра Яворська, Володимир і Люба Мриглоцькі,
по 20.00 дол. Микола і Анна Бута, д-р Любомир і Стефанія Крохмальний, Василь і Анна Найдан,
по 10.00 дол. Володимир і Анна Мелько, Стефан і Марія Ковалишин, Емма Послушна, Богдан і Стефанія Макух, Любомир Петрів, Роман Ґулай, Борис Ґулай, Н.Н. (нечітко), Н.Н. (нечітко),

Листа ч. 1766 - збірка Українського Патріярхального Товариства, Відділ в Коговз, Н.Й. - під час Відзначення 91-их Уродин та 20-ліття звільнення на волю Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Переслав Володимир Стадник.
зложили:
по 50.00 дол. Михайло і Марія Ґрещак,
по 25.00 дол. Роман і Ярослава Ракочий, Роман і Марія Мацюк,
по 20.00 дол. Іван Ротько, Михайло Апостол,
по 10.00 дол. Степан Галібей, Степан Горбач, Григорій Кушнір, Олег Омецінський, Остап Поповський, Іван і Марія Манфро, Зеновія Білас, Геррі Буранич, Павлін Генсон, П-во Шавні Мирон і Стефанія Назарко, Володимир Стадник, П-во Стемскі,
по 5.00 дол. Анатоль Вербицький, Филип і Катерина Слободян, Василь Слободян, Рома і Марія Галькевич, Михайло і Марія Савків, Гриць Начумик, Іван і Елена Грицковян, Юлія Озямба, Ольга Коник, Іван Крушельницький, Теодор Янішак, П-во Карафанди,

Збірка Українського Патріярхального Товариства - Відділ в Кергонксон, Н.Й. листи ч. 1634, 1636 і 1637 - Коляда, листа ч. 1347 - Дар Любови з нагоди 91-Ліття Уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа. - Переслав д-р Микола Барусевич.

листа ч. 1634 - колядував Іван Паращук
зложили:
по 10.00 дол. Іван Неілко, Микола Вовчук, Стефан Турчин,
5.00 дол. о. Володимир Білинський,

Листа ч. 1636 - колядував Стефан Орловський,
зложили:
по 20.00 дол. Андрій Ґерило, д-р Юрко Крижанівський,
15.00 дол. Стефан Берник,
по 10.00 дол. Юрій Оршуляк, Мирон Оршуляк, Д. Крижанівський, О. Бердій, Павло Кузьмин, Стела Демей, Масний, Гаврилюк, Стефан Орловський,
по 5.00 дол. Дмитро Кифор, Новак, Михайло Кобилянський, Михайло Оршуляк, Анна Переіґ,

Листа ч. 1637 - колядували: Данило Слободян, Степан Яць, Ярослав Лесів,
зложили:
по 25.00 дол. д-р М. Кріжановський, Еміл Смішкевич, о. д-р Волошин, Стар Лайт Мотель,
по 20.00 дол. Зенон і Ольга Савчук, Йосиф Гуменний, Богдан Кондра, Володимир Дутка, Йосафат і Катерина Турчин, Володимир Прачук, Іван Борис,
по 15.00 дол. С. і Р. Барановські, Галина Хамула, Іван і Ольга Денисенко, Володимир Тутка, д-р М. і З. Лебедович,
по 10.00 дол. Филип Оприск, Микола Барусевич, Володимир Ціханський, Стефан Андрусишин, Павло Лонкевич, С. Олексів, Магдалена Квас, Володимир Цяпа, Ярослав Лесів, Михайло Лаврик, Кугни, Степан Яць, Житинський, Дмитро Доцяк, д-р Олег М. Волянський, д-р Роман Осінчук, Петро і Марія Яців, Дарія Горнякевич, Іван Баран, Войновські, Дмитро Гар...(нечітко), Степан Бігун, Ольга Олійник, Л. Бубела, Дарія Хухра, Андрій Лесів, Ольга Струсевич, Мокляк, Евген Гусак, д-р Роман Патрило, Роберт Каде, С. Олесницький, Стефан Кусяк,
по 5.00. дол. Реннер, Володимир Мілан, Р. Чучкевич, Михайлина Білун, Ґреґор Слобода, Теодор Бойко, Михайло Євчин, Александрович, В. і М. Савеська, Бодляк, Шпак, Іван Круг,
1.00 дол. Святослав Кружовий,

Листа ч. 1347 - збірщики: Ярослава Ціханська і Магдалена Квас,
зложили:
[...]0 дол. Володимир і Ярослава Ціханські,
20.00 дол. д-р Микола і Софія Барусевич,
по 15.00 дол. Володимир і Галина Хамули, Володимир Квас,
по 10.00 дол. д-р Богдан Кондра, Андрій Лесів, І. Борис, Зеня Ковальська, Оприск, Андрій Ґерило,
по 5.00 дол. Льоля Савеська, Дмитро Шпак, Є. Александрович,

Листи ч. 1776 і 1777 - збірка - Коляда Укрухня бінґо II,
по 100.00 дол. Сестрицтво св. Верениці, Бінґо I, Бінґо II, Парафіяльний Центр, Петро Квозко, Василь Захарія, Микола Курчак,
50.00 дол. Відділ Союзу Українок,
40.00 дол. Богдан Подолюк,
по 30.00 дол. о. Крилошанин Еміліян Шараневич, Стефанія Саґата,
по 25.00 дол. Ярослав Курчак, Володимир Шпачинський, Юрій Солтис, Володимир Романюк, Католицький Клюб,
по 20.00 дол. Ольга Берч, Степан Коханівський, Орест Дацків, Стефанія Маланчук, Остап Погорецький, Дмитро Жеграй, Володимир Стець, Еміліян Ільницький, Михайло Мандибура, Христина Леонард, Роман Мац, Зеновія Зарицька,
по 15.00 дол. Йосиф Рик,
12.00 дол. Василь Щерба,
по 10.00 дол. Ярослав Копистянський, Михайло Мотуз, Ілько Цьопик, Параскевія Мотуз, Тадей Липинський, Іван Плетеницький, Мирон Мицьо, Петро Шанайда, Іван Колодій, Олег Декайло, Теодор Барняк, Петро Дембіцький, Марія Бурбан, Михайло Рій, Іван Матлос, Марія Верміцька, Петро Стецюк, Михайло Щерба, Петро Вишинський, Василь Ґерула, Богдан Копистянський, Ірина Копистянська, Михайло Качмарчук, Марія Лисяк, Петро Ґрещук, Михайло Петрига Михайло Федько, Йосиф Сидор, Іван Пакош, Яким Курчак, Ольга Маліґловка, Александер Васик, Степан Кулинич, Василь Горинь, Василь Пекар, Анастазій Сваричевський, Роман Романюк, Марія Слаба, Юрій Колач, Іван Козловський, Василь Мамус, Павло Коваль, Мирон Корнага, Анна Андрухів,, Марія Пайда,
по 5.00 дол. Іван Стриковський, Іван Лотоцький, Казимир Липинський, Володимир Літепло, Іван Павлюк, Микола Зобків, Володимир Клюба, Іван Капчак, Микола Дідора, Юрій Захарія, Іван Винник,
3.00 дол. Степан Корнова,

Листи ч. 1411, 1412, 1413, 1414, 1416, 1417, 1418 і 1419 - збірка в Баффало, Н.Й. за 1982 рік - переслав Василь Макух. Від Українського Патріярхального Тов. в Баффало, Н.Й.
Листа ч. 1411 і 1412 - збірщик Василь Макух,
листа ч. 1413 - збірщики інж. К. Дзюба, Павло Василишин і Дм. Дранка,
листа ч. 1414 - збірщики: Ольга Чмола, Дмитро Баранецький і О. Білоголовський,
листа ч. 1416 - збірщик В. Макух,
листа ч. 1417 - збірщики: М. Мохнач, Василь Мельник і Микола Паславський,
листа ч. 1418 - збірщики: О. Бережницька, Евген Романишин і Роман Конотопський,
листа ч. 1419 - збірщик В. Макух,
зложили:
Організації:
по 1,000.00 дол. Бінґо (п'ятниця), Бінґо (субота),
500.00 дол. Патріярхальне Товариство, Відділ у Баффало,
по 50.00 дол. Кредитівка „Дніпро", „Провидіння" 159 Відділ,
по 25.00 дол. Українсько-Амер. Ветерани, Гуцульське Товариство імені О. Довбуша,
по 20.00 Т-во О.Ч.С.У. - Відділ у Баффало,

по 100.00 дол. Інж. Микола Барицький, Оксана Бережницька, д-р Гнат Метіль, д-р Евген Стецьків,
по 50.00 дол. д-р Семен Дорощак, Михайло Лисак, Лев Ломиш, Василь Макух, Іван Макух, Роман Макух, д-р Теодор Парфанович, д-р Мирослав Перейма, Інж. Михайло Пікас, Анна Федорак,
40.00 дол. Степан Шипилявий,
по 30.00 дол. Володимир Данилюк, Ст. Душенко, Татяна Криницька, Ігор Чмола,
по 25.00 дол. Н. Білинський, Онуфрій Білоголовський, Мих Блендоночий, Зенон Боднарський, Христина Бравн, Оксана Вісневська, Інж. Корнель Дзюба, Мих. Депутат, Богдан Дусанівський, адв. Андрій Дякун, Анастазія Ільківська, Дмитро Ільківський, Михайло Ільківський, Роман Конотопський, Юліян Конотопський, Микола Левчик, д-р Михайло Лоза, Інж. Григор Олексій, Петро Поліщук, Інж. Ярослав Пришляк, Василь Райца, Маріян Стасюк, Ольга Сукма, Василь Шавран, Олекса Школьний, Ольга Якубовська, Михайло Мохнач,
по 20.00 дол. Дмитро Баранецький, К. і Ю. Габаланов, Іван Гайдук, Зоряна Гайнс, Богдан Ганущак, Петро Гаравус, Любомир Головатий, Михайло Данило, Василь Дроздовський, Роман Касирик, Андрій Кілко, Юліян Коссовський, Михайло Коцай, Евген Луковський, о. Іван Мак, Михайло Мандзій, Василь Мельник, Тадей, Михаськів, Богдан Мороз, Микита Осташук, Гілерій Папуча, Гілярій Паращій, Ореста Перейма, Іван Перцак, Дмитро Пітулай, Теодозій Пришляк, Михайло Проценко, Анастазія Процишин, Мирослав Самотовка, Василь Сивенький, Ярослав Слободинський, Василь Сметанюк, Анна Сукман, Орест Цьолко, Олекса Кулик,
по 15.00 дол. Гнат Васильковський, Михайло Грубяк, Олександра Ґреґа, Іван Дроздовський, Дмитро Дячишин, Михайло Значко, Олександер Жаборинський, Омелян Кульчицький, Марія ОДонел, Кекилія Тиховська, Роман Федик, Ірина Шинаровська, Тимотей Юрків,
по 10.00 дол. Анна Андрушко, Дмитро Антонів, Михайло Артимович, Роман Багнюк, Василь Бейбер, Ярослав Білий, Тетяна Блендонога, Стефанія Бойко, Ярослав Бойченюк, Текля Була, Антін Вішка, Андрій Войчак, Степан Вуйцік, Осип Гаврилюк, Дмитро Ганущак, Степан Гладун, Михайло Гнатів, Тимотей Голубіцький, Іван Голобут Іван Горбачук, Петро Гринчак, Анна Ґайдичук, Анастазія Ґах, Михайло Ґах, Марія Ґереґа, Степан Ґорґанюк, Марія Ґрех, Григор Добрикевич, Дмитро Дранка. проф. Осип Залеський, Мирослав Заньків, Онуфрій Зілинський, Михайло Івахів, Василь Йопик, Михайло Катрій, Михайло Кладочний, Петро Ковалик, Марія Коваль, Мирон Коваль, Степан Ковтало, Зенон Коновка, Іван Кордупель, Мирон Коссовський, Юрій Коссовський, Іван Кравець, Анна Крупа, Андрій Крупніцький, Іван Кульчицький, Михайло Курляк, Василь Кусий, Терентій Кучер, Василь Левицький, Ігор Лепкий, Ярослав Литвин, Микола Макарик, Анна Малік, Микола Мальчевський, Петро Мандзій, Степан Мандзій, Еміль Марк, Зиновія Маручканич, Іван Матвіїшин, Михайло Мельник, Михайло, Миськів, Роман Михайлів, Василь Михайлюк, Михайлина Мозяк, Зеновія Мосійчук, Михайло Мочерняк, Марія Муціківська, Петро Наминанік, Мирон Нестерук, Іван Нижник, Павло Нижник, Василь Новадли, Іван Новадли, Олекса Новицький, Анна Павловська, Онуфрій Павшик, Віра Паньків, Василь Панкевич, Клим Панасевич, Анна Партика, Микола Паславський, Йосиф Пастух, Омелян Пастухевич, Інж. Богдан Пашковський, Ірина Гнатик, Микола Гнатик, Ярослава Петрівська, Пилип Плотиця, Микола Погаратний, Володимир Поліщук, Петро Потоцький, Дмитро Принь, Василь Пристайко, Бронислав Пруц, Василь Реґула, Евген Романишин, Михайло Савуляк, Михайло Салдит, Григор Святківський, Анна Седлярчук, Василь Середюк, Михайло Статків, Михайло Сухар, Іван Ткач, Василь Триняк, д-р Роман Попольницький, Михайло Пушницький, Микола Фарима, Василь Фолизюк, Юлія Фурлет, Петро Хома, Степан Хомин, Петро Цигинка, Роман Цьолко, Іван Шевчук, Степан Шишка. Юрій Щербак, Михайло Юрків, Дмитро Яремко, Мирон Погаратний.
6.00 дол. Йосиф Беднарський,
по 5.00 дол Анна Баркер, Ярослава Борачок, Анна Бурда, Михайло Вашкурак, Анна Ганець, Михайло Даців, Зенон Дерчак, Ярослав Заньків, Йосиф Когут, Катерина Кришівська, Василь Лащик, Пахом Лютий, Христина Мак, Андрій Мороз, Ігор Мороз, Марія Муль, Семен Начнибіда, Теодор Небор, Іван Павловський, Марія Паньків, Теодор Папіш, Марія Петросі, Ольга Попадин, Іван Самуляк, Андрій Сигловий, Василь Скубіш, Марія Сливинська, Михайло Смук, Микола Стадник, Анастазія Стефанюк, Онуфрій Троян, Роман Турик, Петро Худий, Роман Чіп, Володимир Чопик, Ірина Щавінська, Іван Щерба, Інж. Роман Щуровський
по 2.00 дол. Анастазія Пугач, Ольга Слабик,
1.00 дол. Марія Круцько,

Збірка замість квітів на могилу бл.п. Михайла Захаркова.
зложили:
по 50.00 дол. Онуфрій і Галина Білоголовські, Михайло і Михайлина Барани, Яцко і Люба Яреми,
по 20.00 дол. Михайло і Ярослава Білики, Степан і Анна Мединські,
15.00 дол. Інж. Олександер і Анна Пришляки,
по 10.00 дол. Маріян і Ярослава Борачки, Іван і Марія Горбачуки, Володимир і Марія Данилюки, Дмитро і Марія Дранки, Іван і Оксана Качмарики, Омелян і Валентина Кульчицькі, д-р Михайло і д-р Уляна Лози, Зеновія Мосійчук, Михайло і Текля Мочерняки, Михайло і Джорджина Ороси, Омелян Пастухевич, Микола і Ірина Погаратні, Теодозій і Галина Пришляки, Василь Сердюк,
по 5.00 дол. Оксана Бережницька, Роман Касприк, Іван і Анна Кордуплі,

Збірка замість квітів на могилу бл.п. Параскевії Сметанюк,
зложили:
по 20.00 дол. Допомогова Секція при УККА, Іван і Марія Іскали, Петро Михайлюк, П. Дмитраш і Василь Сердюк,
по 15.00 дол. Михайло Мохнач, Надія Андрушко,
по 10.00 дол. Іван і Анна Кордуплі, Оксана Бережницька, Анна Поліщук, Маріян і Ярослава Борачки Михайло і Текля Мандзії, Михайло і Надія Блендоногі, Дмитро Баранецький, Анна Седлярчук, Магдалина Притула, Еміль і Антонія Вітрики, Василь і Мирослава Райци, Гнат і Катерина Васильковські, Василь Фолизюк, Петро Гаравус, Василь Сілецький,
по 5.00 дол. Іван Коман, Зеновія Мосійчук,

дальше зложили:
30.00 дол. Інж. Роман і Стефанія Щуровські - замість квітів на могилу св.п. січового діда З. Володимира Ерденберґера-Дука, бл.п. Інж. Антона Рощиковського, і на свіжу могилу бл.п. сен. кер. Стефана Щуровського,
25.00 дол. Маркіян і Ліда Стасюки - замість квітів на могилу бл.п. д-ра Гната Метіля,
10.00 дол. Степан Душенко - замість квітів на могилу бл.п. Анни Куник,

Збірка в Баффало за 1982 рік прийшла в трьох ратах:

перша рата: 12-17-82	сума: 2,000.00 дол.
друга рата: 2-18-83	сума: 2,210.00 дол.
третя рата: 3-25-83	сума: 3,210.00 дол.

Товариство Свята Софія - Комісія Патріяршого Фонду - складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:

IRS No -23-74380645

Чеки просимо виставляти на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ПРОГОЛОШУЄ МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЕМ ДЕЛЕҐАТІВ 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ!

ДОРОГІ ДЕЛЕҐАТКИ І ДЕЛЕҐАТИ 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! В ТРАВНІ Ц. Р. ВІДЗНАЧАЄМО ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІД КОНВЕНЦІЇ, ЯКА ВІДБУЛАСЯ МИНУЛОГО РОКУ В РОЧЕСТЕРІ, Н. Й. БУТИ ВИБРАНИМ ДЕЛЕҐАТОМ НА КОНВЕНЦІЮ ПРИНОСИТЬ НЕ ТІЛЬКИ ПОЧЕСТЬ, АЛЕ І ОБОВ'ЯЗОК ДБАТИ ПРО РОЗВИТОК УНСОЮЗУ, ТОБТО ЗБАГАЧУВАТИ ЙОГО АПЛІКАЦІЯМИ НОВИХ ЧЛЕНІВ. ТОЖ ПАМ'ЯТАЙМО, ЩО НЕ МОЖЕ БУТИ НІ ОДНОЇ ДЕЛЕҐАТКИ ЧИ ДЕЛЕҐАТА, ЯКІ НЕ ПРИДБАЛИ Б В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНС БОДАЙ ОДНОГО ЧЛЕНА.

Д-р І. Гвозда...

(Продовження зі стор. 1)

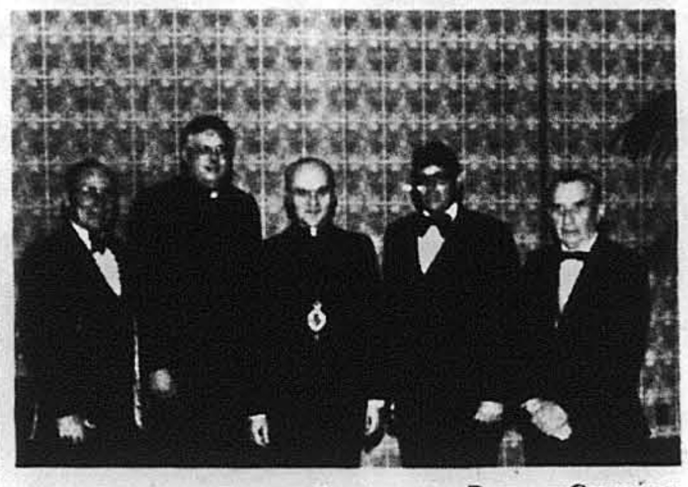
зівці, де відбуваються курси для молоді з великою знижкою; різні табори — спортові, танцювальні, дитячі. На Союзівці працюють наші студентки і студенти, які там пізнаються і женяться. Треба заохочувати молодь до співпраці з УНСоюзом, щоб вона входила в наше життя і могла згодом перебрати провід його від старших. Від 15-го до 20-го гравня відбувся секретарський курс на Союзівці, всі кошти покрив УНС. В.Оріховський подякував тим секретарям, які, не зважаючи на великі труднощі, все ж таки зробили те, що могли. Спеціяльну подяку склав секретареві 271-го Відділу Іванові Чопкові, який майже щороку є першуном в Окрузі. Потім він закликав секретарів та ділових урядників, до праці, щоб гідно відзначити річниці союзових видань — „Свободи", англомовного щоденника та „Веселки".

Після доповідей відбулася жвава дискусія. Після дискусії перевибрано Управу. Перевибраний голова Округи д-р Іван Ґвозда подякував всім присутнім за участь у зборах і попросив В.Кваса висвітлити союзовий фільм „За стерном долі".

НЕ ЛЮБА, А ЛЮБОМИР

Автор допису „Вісті з життя громади в Гюстоні" Лев Бемко („Свобода", ч. 68, з 13-го квітня ц.р.) перепрошує Любомира (Люба) Поповського, якого згадано в дописі, як „Люба Поповська". — Ред.

Тридцятиріччя української католицької Свят-Успенської парохії в Маямі.

Стоять (зліва): Василь Тараска, о. Ричард Семенюк, Митрополит Стефан, Тарас Максимович і д-р Юрій Цегельський.

Поселення українців на Фльориді почалося ще у 1920 -их роках. Соняшний субтропічний клімат Фльориди незвичайно сприятливий для старших віком та хворих, тому не дивно, що поселення швидко зростало. В 1945 році основано першу громадську організацію в Маямі — Український Американський Клюб. З розвитком громадського життя почалося і релігійне. В 1949 році прибув до Маямі на лікування о. декан Мирон Данилович, який почав правити Богослуження у нашому обряді. Після його смерти прибув о. Дмитро Пришляк, який почав організацію нашої парохії. Але гарячий клімат не сприяв йому, хворому на серце, і він швидко повернувся на північ. Щойно в 1953 році прибув сюди другий з черги парох о. Павло Смаль. З його приїздом та створенням прицерковних організацій почався швидкий ріст парохії. Він остаточно закріпив нашу парохію і побудував в 1956 році церкву, яку наступного року посвятив Митрополит Константин Богачевський.

Для відзначення 30-річчя існування нашої парохії, восьмий з черги парох о. Ричард Семенюк зорганізував ювілейний комітет під проводом Юрка МекКия, який призначив день 10-го квітня ювілейним святом. Заходом комітету приготовано ювілейну книжку, до якої історичний нарис про парохію написав автор цих рядків. На наш ювілей прибув до Маямі Преосвященніший Митрополит Стефан Сулик, який при цій нагоді провів канонічну візитацію нашої парохії. З далекого Денверу прилетів о. крилошанин Павло Смаль, який через свою поважну недугу не міг взяти активної участи у церковних відправах та бенкеті.

У неділю св. Томи (10-го квітня ц.р.) після традиційного введення в Божий храм Митрополита, архимандрита о. Віктора Поспішіля та вісьмох священиків при співучасті Лицарів Колюмба та церковного хору під управою Тараса Максимовича, відправив Митрополит Архиєрейське Богослуження. У своїй проповіді Митрополит згадав про перших піонерів цього храму, які привезли з рідної землі любов, пошану і прив'язання до своєї святої церкви, і які збудували цей храм. Многоліттям, що його проспівав церковний хор Папі Іванові Павлові II, Блаженнішому Патріярхові о. Йосифові, Митрополитові, архимандритові, нашому народу і всім парохіянам, закінчено церковні торжества.

Після прийняття у церковній залі (коктейлю) поїхали всі присутні до готелю „Сонеста", де відбувся ювілейний бенкет. У нашому ювілеї взяв участь о. В.Попко, парох православної церкви св. Миколая в Маямі. З Філядельфії прибув редактор щоденника „Америка" Богдан Катамай, який допоміг нам у приготованні до друку нашої пропам'ятної книжки. Андрій А.Дик, довголітній парохіянин, член хору, заступник президента друкарні „Фаза Один", видрукував нашу книжку, помістивши всі оголошення, тексти та знімки.

Молитвою та благословенням Божих снідів почав Митрополит ювілейний бенкет. З черги Петро Бедзісь представив тостмайстра Тараса Максимовича, той у свою чергу представив усіх визначних гостей, що зайняли місця за головним столом. Мистецьку програму вечора почав маямський Танцювальний Гурток, який бравурно відтанцював два народні танці. Ірена Ракуш продеклямувала із почуттям вірш переслідуваного большевиками автора Василя Шийлюка під заг. „Церква Христова — Голготський Хрест". Ольга Павлова, відома оперна та концертова співачка, проспівала „Божа Мати" муз. Миколи Фоменка та народну пісню „Де згода в родині".

Добре опрацьовану доповідь в українській мові прочитав д-р Юрій Цегельський, який насвітлив важливі події із тисячолітньої історії нашої Церкви, яка завжди була забороломом християнства на сході Европи. Доповідь англійською мовою прочитав довголітній та жертвенний парохіянин Василь Тараска, який жваво, з дозою гумору пригадав історію та розвій нашої парохії. Парох церкви свв. апостолів Петра і Павла в Ню Джерзі о. Іван Височанський у своєму слові англійською мовою привітав нашу парохію з ювілеєм та побажав ще кращих успіхів на майбутнє. Він пригадав про деякі події, що сталися у нашій церкві в останніх десятиліттях. Філядельфійський архимандрит о. Віктор Поспішіл, науковий знавець канонічного права, у свойому слові українською мовою згадав про свою участь в основанні нашої парохії та побудові української католицької церкви в Маямі. Він написав листа до римокатолицького архиєпископа у Ст. Августін у справі дозволу на будову церкви в Маямі, на що архиєпископ вкінці погодився.

Митрополит Стефан, який мав намір виголосити довше слово, з уваги на пізню пору та перевтому присутніх, лише подякував усім тим, які своєю працею причинилися до такого гарного розвою своєї парохії та приготовили оцей святочний ювілей. Він завжди буде мило згадувати свою першу зустріч з парохіянами, буде пам'ятати про нашу парохію і нашого пароха о. Семенюка, який за такий короткий час провів взірцеву працю у своїй парохії. Архиєрейським благословенням закінчив Митрополит свій останній виступ. О.Семенюк сердечно подякував Митрополитові за його ласкаву участь у нашому святі; він подякував також усім тим, які своєю працею допомогли гідно відзначити наш ювілей. Т.Максимович, який добре проводив програмою, також подякував Митрополитові за відвідини нашої парохії і всім виконавцям програми й учасникам бенкету. Біля 250 учасників бенкету, які вщерть заповнили залю готелю, з захопленням та бурхливими оплесками нагороджували виконавців програми. Отець Іннокентій Ричкун, ЧСВВ, після короткого слова, закінчив молитвою наше ювілейне свято.

Богдан Остап'юк

НЕГРИТЯНСЬКИЙ ПРОПОВІДНИК Джессі Л. Джексон веде сильну кампанію у сімох південних стейтах за реєстрацію негритян кажучи, що голоси чорних можуть в багатьох відношеннях основно змінити політичні напрямні чергових адміністрацій у Вашінгтоні. В політичних колах ходять однак поголоски, що Дж. Джексон потихо сам готується на становище президента, хоч про це він ще голосно не говорить. „Вже рушив поїзд свободи, але ви мусите бути зареєстровані, щоб в нього сісти", — заявив Джексон своїм слухачам у Південній Каролайні.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні присилати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи" також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Народовбивство...

(Продовження зі стор. 2)

вольного Фронту треба вважати те, що вони зуміли викликати співчуття в урядових колах демократичного світу, а президент Роналд Реґен, як ніякий досі американський президент, не завагався назвати їх борцями за волю свого народу. Від цього, однак, не треба сподіватися чуда, бо жадна з названих країн — ЗСА чи Великобританія не виповідять війни Совєтському Союзові за Афганістан, хіба що комуно-московський імперіялізм загрожуватиме там їхнім власним інтересам. Однак варто відмітити і підкреслити, що часи дуже змінилися у користь поневолених Москвою народів, особливо тих, які ще здібні чинно змагатися за свою волю, зі зброєю в руках чи іншими ефективними послідовними засобами. Доказом такого позитивного звороту можна вважати великі успіхи місії представників Афганського Визвольного Фронту в різних країнах світу, які треба ставити всім як приклад до наслідування.

Індивідуальна виставка мистця М. Борачка в Баффало

Протягом березня ц.р. мешканці Баффало й околиці, українського і неукраїнського роду, мали змогу оглянути деяку кількість праць мистця Мар'яна Борачка під час виставки, яка відбулася в цьому місці у Ґалерії Дж. С. Мейзур при 1081 Бродвей. Пишимо — „деяку кількість", бо мале приміщення галерії не дозволило мистцеві продемонструвати більшу частину праць з його доцьогочасного мистецького надбання. Відвідувач виставки, обізнаний із творчістю Мар'яна Борачка в цілому, відразу звернув увагу на те, що на виставці мистець обмежився тільки до певних зразків своїх праць, беручи при тому до уваги жанр і тематику. Але й цими зразками не був ще повністю віддзеркалений увесь мистецький дорібок мистця. Крім малярських праць, були на виставці мозаїки. З малярських праць можна було оглянути портрети, краєвиди, квіти. Але

Мар'ян Борачок: „Гуцулка з писанками"

це дуже загальний огляд тематики.

Деякі відвідувачі залишили свої враження й опінію про виставку на письмі. Їхня оцінка творів Мар'яна Борачка наскрізь позитивна. Багато відвідувачів звернули увагу на багатство кольорів у картинах М. Борачка. Ось, наприклад, один відвідувач вписав мистцеві в альбом таке: „Це дійсно гарна виставка. Вона оживляє ґалерію своїми кольорами". Інший відвідувач висловився: „Я відвідував всі виставки, які відбувалися у ґалерії Дж. С. Мейзур, але жадна з них не дорівнює тому, що я побачив сьогодні. Кольори, майстерність ваших творів нагадують мені моїх дідуся і бабцю, коли вони розказували про щасливі й безжурні дні своєї молодости у Східній Европі. Обидвоє вони вже не живуть, але їхній усміх і слова оживають сьогодні знову. Минуле усучаснюється, а сучасне, нагріте змістом вашого мистецтва, передасть нашу спадщину внукам і дальше". Були це слова відвідувача неукраїнського роду.

Згадаємо ще два голоси відвідувачів-українців. Д-р Михайло Буртняк, проф. коледжу Канізія, є такої думки про виставку мистця:

„Мар'ян Борачок репрезентує кілька родів модерного мистецтва, як також мозаїку, яка своїм корінням сягає глибоко в давнину. Всі твори виконані із старанністю. Багатством своїх ніжних кольорів впливають вони заспокоююче на сердце й душу глядача."

Найширшу характеристику виставки подав о. митрат д-р Павло Івахів: „Мені мило оглядати виставку М. Борачка, а те, на що звертає увагу глядач-священик, — це релігійні мотиви. Мозаїка „Мати Божа" нагадує все свіжі живі чесноти Божої Матері. Вона тут наче опікунка виставки. Ясні краски в образах — це постійна весна, радість, а на їх тлі — поважні лиця портретів, як, наприклад, портрет поліської жінки з погідним далекосяглим зором. З цілої збірки масться погідне враження і весняний настрій. Здається мені, що я прийшов з весняної пори знадвору до розквітлої весни у своїй повноті в приміщенні ґалерії. Щасти, Боже, у вашій дальшій праці, бо бачу, що ви, пане маестро, не устаєте в вашій творчості".

З наведених голосів видно, що опінія відвідувачів про виставку М. Борачка наскрізь позитивна. Всі вони, відвідувачі, звернули увагу на ті самі вартості творів мистця Мар'яна Борачка.

Михайло Лоза

Українці Лос Анжелесу у поклоні жертвам Великого голоду

До вшанування українськими громадами у вільному світі пам'яті жертв Великого штучного голоду в Україні в 1932-33 роках, влаштованого червоно-московською владою з метою знищення опору українських хліборобів — хребта української нації, приєдналася і українська громада Лос Анджелесу. Тут створено Громадський діловий комітет, завданням якого є ширити правду про український голокост, в якому згинуло від восьми до десяти мільйонів українських жертв, включно з жінками й дітьми.

Цей нечуваний злочин Москви є ганебною кривавою пляною на сумлінні тих, що це творили, та тих, які спокійно і холодно цьому приглядалися.

Щоб розгорнути найпродуктивніше священну акцію в ім'я тих великих жертв, Громадський комітет поділено на окремі підкомітети.

Громадський комітет у всіх його секторах очолюють: Микола Медвідь, голова; Нестор Василин, заступник голови; Богдан Бучинський, секретар, й Орест Долинюк, скарбник, який також очолює фінансовий підкомітет.

Крім підкомітету фінансів, створено плянувальний підкомітет на чолі з інж. Тарасом Козбуром; підкомітет зовнішніх зв'язків, інформації і публікацій на чолі з колишнім головою УКО Володимиром Лесюком, та підкомітет публічних дій включно з імпрезами, демонстраціями тощо, який очолив Григорій Галик-Голутяк. Кожна з тих клітин складається з вистачаючої кількости членів, представників різних наших організацій і установ.

Також створено почесний комітет, у склад якого ввійшли: батько нашої громади Микола Новак, отці парохи українських церков, о. прелат Петро Леськів, о. митрат Степан Галик-Голутяк та о. Григорій Подгурець, а також наш заслужений пластовий сеньйор Євген Людкевич та відомий на громадській і церковній ниві Микола Чумак.

Усі почесні члени активно допомагатимуть Діловому комітеттові у всіх його секторах.

Усі члени та членки Ділового комітету свідомі великого завдання, що стоїть перед ним та почуття священного обов'язку якнайкраще зорганізувати наш протест у 50-ліття великих втрат, та відкрити правду про цей страшний злочин червоно-сталінського режиму перед світом.

Закликаємо все наше громадянство взяти участь у цій священній акції всіх українців на поселеннях у вільному світі.

Д-р Святополк Шумський

З життя Міннеаполісу

У неділю, 10-го квітня ц.р., провід парафії св. Константина улаштував традиційний обід для парафіян у виповненій залі Школи Українознавства при церкві св. Константина.

У нас завівся звичай, що по святочнім обіді є великий випродаж писанок. Так було і цього року. Але цього року цей випродаж мав дуже поважну ціль: придбати фонди і приготовлятися до великої події, якою є 1000-ліття Христової віри в Україні. Зі щирим запалом до відсвяткування тої річниці взявся місцевий парох о. митрат Степан Кнап і зумів той запал передати членам обох парафій. Продаж писанок і інших речей був успішний. Є в пляні збудувати щось найкраще, пам'яткове і дати доказ, що ми не тільки стоїмо непохитно при своїй Церкві, але й дорожимо світлими датами нашої історії.

Парафія УПЦеркви св. Архистратига Михаїла

Цього місяця парафію відвідав о. протоієрей Олег Кравченко, голова Богословського Товариства ім. Митрополита Іларіона з Вінніпегу. Дав він кілька викладів на релігійні теми, помагав о. парохові Михайлові Кудановичеві в передсвяточній сповіді. Цінні були його пояснення про переклади Св. Письма на українську мову. О. прот. Кравченко студіював в Українському Вільному Університеті в Мюнхені та в канадських університетах. І все був зразковим студентом. Вечори з його викладами були і по інших українських парафіях.

На відраду в піст?

Приїхали до нас молоді сумівці і сумівки з Чикаго. Це є наша молодь з Осередку СУМ ім. М. Павлушкова, а саме Театральний Ансамбль „Тяжко на еміґрації". Керівником Ансамблю є Мирон Куляс. Не було їх багато, але принесли щирі усмішки, добрі діялоги, а на нашій сцені в Українсько-американському Центрі в Міннеаполісі чулися як в себе вдома. Їхня ревія опиралася на сучаснім репертуарі. Кожну точку репертуару вітала публіка щирими оплесками. Ансамбль нагадував своїми скечами ті наші колишні аматорські гуртки при читальнях Т-ва „Просвіта" в Україні, які оживляли наше життя. Поодинокі сцени і цілість ревії заслуговують на признання. А молодим аматорам щира подяка за те, що загостили до нас.

Василь Пакуляк

Христини 21-го Відділу СУА в Ню Бриттені

Першого травня ц.р. відбулися Христини 121-го Відділу СУА в Ню Бриттені, Конн., головою якого є Галина Шулевська. Заклала цей Відділ голова Округи СУА Нової Англії Анна Любинська. Головну Управу СУА репрезентувала містоголова д-р Теодозія Савицька.

Свято почалося молитвами і благословенням членок Відділу, після чого вони проспівали гимн СУА.

Присутність численних представників місцевих товариств, представниць усіх відділів СУА в Коннектикаті та велике число прихильників СУА допомогло звеличати це рідкісне свято СУА.

Членки новосотвореного Відділу гостили присутніх смачним обідом, який самі приготовили, а імпрезова референтура приготовила гарну програму, яку виконали діти членок Відділу.

Всі присутні раділи, що створено 121-ий Відділ СУА, бо він об'єднує усю нюбриттанську громаду, та працюватиме для добра не тільки СУА, але і для наших Церкви і народу.

Н. Н.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

ВІДБУЛИСЯ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УАСТ „ЛЕВИ" В ЧИКАҐО

Дня 20-го березня ц.р., у власній домівці відбулися 33-то річні Загальні збори УАСТ „Леви" в Чикаго. Зборами проводила президія у складі: М. Ольшанський, голова, та М. Панчишин, секретар. Предсідник на початку Зборів відмітив, що Товариство, вступаючи в 4-ий рік свого існування, переживає великі зміни. Відійшло від Т-ва багато активних членів, а ті, що залишилися, по своїх можливостях продовжують діяльність.

Зі звітів уступаючої Управи присутні почули факти активности існуючих ланок та їх осяги. Найбільш активною продовжувала бути ланка копаного м'яча, в якій було дві дружини (перша і резерва). Провідниками були Анатолій Гординський і Михайло Мартинович. Обидві дружини виступали в першенствах Метрополітальної Ліги, де у своїх дивізіях зайняли середні місця. У традиційному Швабен-турнірі поміж 12-ма клюбами здобули четверте місце, а в турнірі в закритій залі у Вілла-Парк на усіх 14-ть учасників — шосте місце. Відбиванкові дружини брали участь в іграх в американських і українських турнірах. У першенства УСЦАК в Баффало чоловіча дружина дійшла до чвертьфіналу, а жіноча — здобула перше місце. Провідником чоловічої дружини був Роман Ткачук, жіночої — Марічка Дахнівська. Активними були шахісти, які брали участь в різних товариських і першенських турнірах, в яких здобули ряд перемог.

Поміж 16-ма шахістами-учасниками було сім із УАСТ „Леви", які у групах „А" і „Б" зайняли всі перші місця. Та найбільших успіхів добилися наші шахісти на турнірі УСЦАК у Дітройті, де на усіх 26-ох шахістів сімох репрезентували „Леви". Перше місце, чашу й грошову нагороду здобув відомий шахіст „Левів" мгр М. Турянський. Крім цього, шахісти „Левів" здобули теж дружинове перше місце. Організував турніри мгр Т. Школьник, провідником ланки був М. Гамулець. Лещатарі „Левів" під проводом лещатарської родини Білинських були учасниками лещатарських першостей УСЦАК в „Сонг Мавтейн" Ню Йорк. Чотири лещатарі „Левів" на усіх 47 з 11-ти спортових осередків, здобули в клюбовому точкуванні шосте місце. Найвизначнішою змагункою „Левів" є Х. Білинська. Після закінчення звітувань та дискусії над звітами, на внесок Контрольної комісії, Збори уділили уступаючій Управі абсолюторію. На внесок Номінаційної комісії перевибрали минулорічну Управу із невеликими змінами в такому складі: І. Полюхович — голова; П. Стецько, М. Гамулець і К. Хома — заступники; М. Панчишин - секретар; Б. Матусяк - касир, С. Стадник - адміністратор домівки; А. Гординський, М. Мартинович і А. Яворський — члени-заступники; Контрольна комісія: М. Ольшанський, І. Бабій і Ю. Юринець; Товариський Суд: д-р І. Лисейко, мгр М. Турянський, Р. Бабик. На закінчення Зборів перевибраний голова подякував присутнім за перевибір та закликав усіх членів до співпраці для продовження спортової діяльности Товариства.

Роман Б. Припхан
референт преси

УСК НЮ ЙОРК - „РАПІД" С.К. 1 : 1

У неділю, 8-го травня ц.р., перша дружина УСК-у відбула чергові першенські змагання ІІ-ої дивізії Космополітальної Ліги Ню Йорку, які закінчила третім за порядком ремісовим вислідом, цим разом 1:1. Як і в попередніх виступах, УСК мав добру можливість здобути перемогу, одначе, не дописав напад, який не використав добрих можливостей здобути більше ґолів. Єдиного ґоля для нашої дружини стрілив Вербецький. Резервова дружина УСК-у розгромила резерву „Рапіду" високим вислідом 7:1, і цим самим майже запевнила собі чемпіонат своєї дивізії.

Перша дружина УСК-у, як у минулому році, візьме участь в турнірі Українського Фестивалю в Голмдейлі, Ню Джерзі, який відбудеться у суботу, 18-го червня ц.р.

С.К.

УСО „ТРИЗУБ" - „ФЕНІКС" С.К. 4:1

УСО „ТРИЗУБ" - „ФАКС ЧЕЙС С.К. 1:2

УСО „ТРИЗУБ" — ДЖ. ГАНҐЕРІЯНС 0:0

Тільки три точки здобула перша дружина УСО „Тризуб" в останніх трьох першенських змаганнях „Мейджор Дивізії" Юнайтед Ліги Пенсильванії. Після перемоги в „Феніксом" наша дружина зазнала традиційної" поразки з клюбом Факс Чейс, з яким „Тризубові" чомусь важко виграти хоч в грі для цього добрі можливості. В останніх змаганнях з дружиною Джермен Ганґеріянс були знову шанси на перемогу; на жаль, наші стрільці нападу розгублювалися у підворітті суперників.

У зустрічі з „Фініксом" переможні голі для „Тризуба" здобули Санторо 3 і Гамбаро. Єдиного голя з Факс Чейс стрілив Лесів. Після цих ігор „Тризуб" займає після „Баєрн" друге місце, маючи досі на своєму конті 18 точок з 13-ти ігор. „Баєрн" має одну точку більше. На третьому місці „Ерцґебірґе" має 16-ть точок.

Резервова дружина „Тризуба" виграла з резервою „Феніксу" 2:1, але в двох чергових виступах програла з Факс Чейс 0:1 і Джермен Ганґеріянс 0:2.

Я.К.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІЛЬКО НОВИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 127-го Т-ва св. Миколая в Баффало, Н.Й., помер 17-го квітня 1983 року на 61-му році життя. Нар. 27-го липня 1922 року в Україні. Членом УНС став в 1955 році. Залишив у смутку дружину Бруні, дочок Урзулю Значко, Дороті Краковську і Анну-Марію, брата Володимира і брата Івана в Україні та внуків Тимотея і Марка. Похорон відбувся 20-го квітня 1983 року на цвинтарі Лейксайд в Гамбургу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.